

nt

naš tednik

LETO XXXVI. Številka 37 Cena 7.— šil. (15 din)
 Četrtek, 13. septembra 1984
 Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.
 Erscheinungsort Klagenfurt
 Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Šetinc obsodil gonjo proti Slovincem v Avstriji in Italiji

Pri srečanju planincev na Gorjancih na Dolenjskem je v nedeljo, 9. septembra 1984, predsednik SZDL Franc Šetinc ostro obsodil gonjo proti Slovincem v Avstriji in Italiji. Že pred kratkim je Šetinc dejal v Moravcih, da je jugoslovanska vlada zaskrbljena zaradi desničarskih sil v obeh sosednjih državah. Na Gorjancih je dejal, da je referendum koroškega Heimat-

diensta, ki naj bi prisilil Slovence na Koroškem v geto, nekaj kar gotovo ni v čast državi, ki želi biti kulturna, demokratična in sodobna. Med take neljube dogodke štejejo tudi mazaške akcije, oskrnjenje slovenskih napisov v Italiji in postavljanje novih napisov v slovenskih vaseh tržaške pokrajine samo v italijanskem jeziku, tako Šetinc.

KEL/ALK kandidira v vseh volilnih okrožjih

VOLILNO OKROŽJE I

1. Karel SMOLLE (1944), tolmač, Bistrica v Rožu; 2. Univ. doc. dr. Manfred MOSER (1943), univ. docent, Osojnica—Žrelec; 3. Ilse WAGNER (1956), študentka, Vetrinj; 4. Ingrid ZABLATNIK (1955), nameščenka, Bilnjovs; 5. Emilla LEITNER (1932), veroučiteljica, Celovec; 6. dr. Helmut STOCKHAMMER (1946), znanstveni uradnik, Celovec; 7. Herbert SEHER (1947), učitelj, Velinja vas; 8. Mirko ORAŽE (1927), kmet, Sele; 9. Helga RABENSTEIN-MOSER (1946), univ. lektorica, Osojnica; 10. dr. Janko ZERZER (1935), profesor, Celovec; 11. dr. Wolfgang HOLZINGER (1944), univ. asistent, Vetrinj; 12. Anton STURM (1946), kmet, Svinča vas; 13. dr. Erik ADAM (1948), univ. asistent, Celovec; 14. Valentin TOLMAIER (1949), poštni uradnik, Radiše; 15. dr. Thomas HARTMANN (1952), univ. asistent, Celovec; 16. Heinz Gerfried MÖRTL (1952), študent, Celovec; 17. Johann USCHNIG (1949), polir, Seleh; 18. prof. Jože WAKOUNIG (1941), profesor, Kotmara vas.

Prvič po spremembi volilnega reda, ki deli Koroško na štiri volilna okrožja, kandidira KEL skupno z Alternativno listo v vseh štirih volilnih okrožjih. Pri zadnjih deželno-zbornskih volitvah je KEL kandidirala samo v 3 okrožjih, ker ji v okrajih Šmohor, Špital in Trg ni uspelo zbrati dovolj potrebnih podpornih izjav. Tokrat ji je to uspelo, predvsem s pomočjo ALK — to pa je dokaz več za smiselnost skupnega nastopa!

Po sklepih deželnega zborovanja sta nosilca liste KEL/ALK v dveh volilnih okrožjih Slovenca, v dveh pa pripadnika večinskega naroda. V okraju Celovec (mesto in dežela) ima KEL/ALK številko 6, v ostalih treh krajih pa 7. Objavljamo dokončno listo kandidatov KEL/ALK.

VOLILNO OKROŽJE II

1. Fritz KERT (1941), glav. nadučitelj, Nonča vas; 2. dr. Pavel APOVNIK (1935), uradnik, Velikovec; 1. Elizabeta HOBEL (1952), nameščenka, Voglje; 4. dipl. inž. Gregor TSCHERTEU (1959), delavec, Galicija; 5. dr. Matevž GRILC (1946), odvetnik, Celovec; 5. Manfred BACHER (1962), študent, Brückl; 7. Janez HUDL (1937), poslovdja, Globasnica; 8. Jože

URANK (1927), kmet, Galicija; 9. Agnes WARASCH (1940), gospodinja, Djekše; 10. Martin HRIBERNIK (1937), nameščenec, Miklavčevo; 11. Milka HUDOBNIK (1959), tajnica, Nonča vas; 12. Borut SOMMEREGGER (1955), nameščenec, Kamen; 13. Marija ARTAČ (1955), nameščenka, Celovec; 14. Gregor KRIŠTOF (1955), stavec, Dvor; 15. Josef KRASNİK (1953), mizarski mojster, Mlinče; 16. Lado

HAJNZIČ (1940), tiskar, Rebrca; 17. Frida MARKETZ (1957), nameščenka, Dobrla vas; 18. Franc SMRTNIK (1933), kmet, Korte.

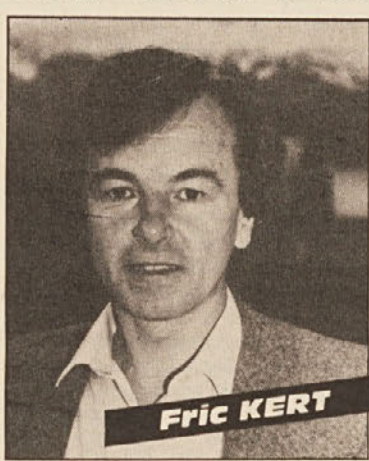
VOLILNO OKROŽJE III

1. Andreas SCHULZ (1947), poštni tehnik, Beljak; 2. Valentin KARGL (1953), turistični podjetnik, Bače; 3. mag. Martina SOMMEREGGER (1957), znanstvena sodelavka, Bače; 4. Krimhild Maria Pia STEINWENDER (1958), nameščenka, Vetrinj; 5. Marigt LESJAK (1962), nameščenka, Rožek; 6. Herman MACNIK, (1932), občinski delavec, Kostanje; 7. Franc JANEŽIČ (1956), mehanik, Leše; 8. Stefan RIEGELNIK (1949), knjigovodja, Leše; 9. Hedwig LESJAK (1931), gospodinja, Vrba; 10. Josef STICKER (1938), kmet, Št. Jakob; 11. Rudolf PICHLER (1932), mizar, Ričarja vas; 12. dipl. inž. Franc KATTNIG (1945), nameščenec, Rožek; 13. Miha ZABLATNIK (1949), nameščenec, Bilnjovs; 14. Mihael ANTONIČ (1933), hotelir, Št. Jakob.

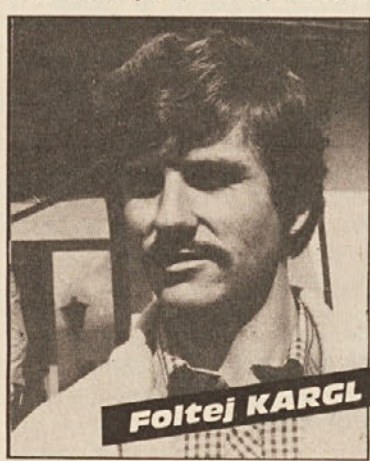
(dalje na 3. strani)

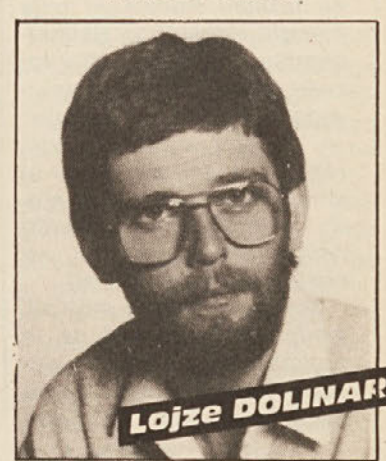
Karel SMOLLE

Fritz KERT

Foltej KARGL

Lojze DOLINAR

Tednikov komentar

PIŠE JANKO KULMESCH

Referendum, v katerega je Heimatdienst investiral vse svoje moči ter milijone šilingov, in to ob podpori raznih funkcionarjev večinskih strank, gotovo ni izpadel v zadovoljstvo nemško-nacionalnih sil. Že v zadnji številki Našega tednika smo poročali, da je KHD pričakoval nad 100.000 podpisov. Da ne bo nespornost: tudi 34.000 podpisov za ločitev južnokoroških šolarjev ne smemo omalovaževati, kot ne smemo prezreti resne nevarnosti, da bodo večinske stranke s „kom-

skem se je pojavila širša fronta v boju proti apartheidu. Feldner je prav zaradi tega zelo živčen, kar dokazujejo med drugim njegovi agresivni napadi na koroške mladinske organizacije. Isti Feldner pa hkrati skuša ustvariti na zunaj vtis, da nemško-nacionalne sile na Koroškem niso tako protislovensko usmerjene, kot to npr. pišejo razni časopisi izven Koroške. Isti Feldner skuša prezentirati svoj Heimatdienst v „demokratični“ obleki: na zadnji tiskovni konferenci je pred-

Bomo ravnali — škandalozno?

promisom“ le še ustregle Heimatdienstu.

Kljub temu lahko mirne vesti ugotovimo: referendum KHD je brez posebne vrednosti oz. več kot 90% Korošcev prvič v novejši zgodovini ni sledilo „klicu domovine“. In komu velja zasluga? Mar ljudem, ki nam svetujejo, da moramo biti pridni, zahtevni, ponižni ter hvaležni, ker bi sicer baje zbudili nemško-nacionalnega zmaja? Mar Wagner? Dobro se še spominjam, ko je deželni glavar diskutiral s KDZ-jevci. Spominjam se Wagnerjevega opitka, da smo Slovenci „neumni“, ker smo z našim odločnim nastopanjem proti apartheidu na južnem Koroškem baje koristili Haiderju in Heimatdienstu. Dobro se tudi v tej zvezi spominjam Wagnerjevega političnega „recepta“ — da bi namreč Slovenci morali biti tihi ter da ne bi smeli razumljivo kričati proti odloč(ili)nemu napadu nemško-nacionalnih sil na našo narodno skupnost.

Vendar mi nismo molčali, mednarodna javnost pa je registrirala novejši manjšinskopolitične dogodke na Koroškem. Tudi na Koro-

škem sednik KHD nemškogovorečim sodeželanom celo svetoval, da bi se učili slovenščine — medtem ko je v isti sapi očitaval nasprotnikom apartheida na južnem Koroškem nedemokratično obnašanje.

In kakšna je reakcija predstavnikov merodajnih krogov na Koroškem?

Imamo škofa, ki bo na Ulrichsbergu dal svoj žegen. Na prireditvi „Ulrichsberg-Gemeinschaft“, ki jo propagira mdr. neonacistične „Deutsche National-Zeitung“ in ki ji predseduje hišni advokat KHD-ja dr. Karl Theodor Mayer. Isti dr. Karl Theodor Mayer zstopa tudi Feldnerja v procesu proti dr. Inzku in dr. Waldsteinu.

Imamo deželnega glavarja, ki bo na tej zloglasni prireditvi prav tako imel svojo slavnostno „pridigo“. Isti deželni glavar hoče 30. septembra imeti naše volilne glasove, čeprav se je že izrekel za spremembo dvojezičnega šolstva.

To je vsekakor škandal. Še večji škandal bi bil, če bi tako politiko podprli — namreč 30. septembra z našimi glasovi.

Rok prijave k dvojezičnemu pouku je še do 20. septembra!

Pliberški starši in učitelji so staršem šoloobveznih otrok poslali dvojezični informacijski letak, v katerem polagajo staršem na srce, naj svoje otroke prijavijo k dvojezičnemu pouku. „Vsi si želimo, da se naši otroci čim več naučijo, kar jim bo v prid za uspešnejše in srečnejše življenje.“

Nadalje piše v letaku: „Na našem lepem Koroškem živimo slovensko in nemškogovoreči ljudje. Skupaj doživljamo vesele in žalostne dogodke, sosed pomaga sosedu, občujemo in pogovarjamo ter zabavamo se lahko v dveh jezikih. Da bi to naprej tako ostalo, zato se poslužimo pravice staršev in omogočimo svojim otrokom tudi pouk slovenščine — našega drugega deželnega jezika.“

Kajti velikega pomena za obvladanje vsakega jezika je, da se poglabimo tudi v njegovo pismeno obliko.“

Starši in učitelji so nanizali vrsto prednosti, ki jih ima

otrok z znanjem dveh ali več jezikov. Tako med drugim si bi laže izbral poklic, laže bi našel delo in zaposlitev, drugih jezikov se bo laže naučil in otrok bo na delovnem trgu konkurenčen.

Izdajatelj letaka informirajo starše, da svojega otroka lahko pripravijo k dvojezičnemu in večjezičnemu pouku ne samo v ljudski šoli, ampak v glavni šoli in na gimnaziji. Na glavnih šolah je možna prijava tako k angleščini kot tudi k slovenščini.

Rok prijave k dvojezičnemu pouku je še do 20. septembra! Starši, ne zamudite te edinstvene prilike, ki pomagata

Gotovo ve to tudi KHD

Podlaza (Podlachs) leži tik pred Labotom, a še pripada suški občini. Tu lahko otroci obiskujejo dvojezični pouk, medtem ko v Labotu to ni možno.

Imaš pa v Podlazu starše, ki mislijo, da je za njihove otroke „boljše“, če ne obiskujejo dvojezične šole v domačem kraju. Zato jih pošljejo v Labot. S tem dejansko delajo to, kar zahteva KHD: ločujejo svoje otroke od domačih sovrstnikov, v upanju, da njihovi otroci ne bodo diskriminirani.

In kaj je posledica takega ločevanja? Otroci iz Podlaza morajo v labotski šoli od svojih součencev slišati, da so „vindišarji“, ter da so tako rekoč „tudi elementi“, ki prihajajo z onstran Drave. Ta konkreten primer ločitve torej jasno dokazuje, kdo je resnično diskriminiran — namreč vsi južnokoroški otroci. Nadalje naravno dokazuje, kaj bi se otroci v ločenih šolah dejansko učili — namreč narodnega prepira in sovraštva.

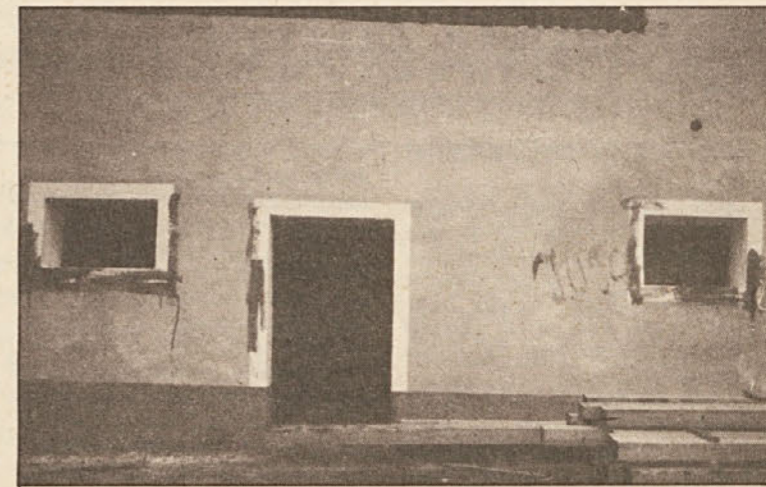
Gotovo ve to tudi ka-ha-de. Trikrat lahko ugibate, zakaj se tembolj zavzema za ločene šole oz. razrede...

„To nam daje upanje“

Te dni je predsednik SPZ Tomaž Ogris v posebni tiskovni izjavi povedal, da je učenje obeh deželnih jezikov pot do sporazumevanja in razumevanja v deželi. Vrsta znanih in priznanih znanstvenikov, politikov in drugih osebnosti je že tolikokrat poudarila pomembnost in koristnost učenja obeh deželnih jezikov, da je ponavljanje teh izpovedi že skoraj neprijetno. Nadalje je Ogris dejal: „V

zadnjih tednih in mesecih, ko je nam koroškimi Slovencem s strani določenih krogov zapihal v obraz vihar nestrpnosti in sovraštva, da imamo dovolj vzroka, biti v skrbeh za obstoj slovenskega jezika in kulture na Koroškem, pa smo tudi doživeli, da imamo med nemškogovorečim prebivalstvom Koroške in Avstrije mnogo, mnogo prijateljev. To nam daje upanje in samozavest.“

Zaključno poudarja Ogris še, da nas neprijetni dogodki ne smejo odvrniti od tega, da bi svojega otroka prijavili k dvojezičnemu pouku.

Neznani storilci so v noči na soboto, 8. septembra 1984, namazali hlev in avto zavednega slovenskega kmeta in kandidata Toneja Sturma v Svinči vasi. Zavedna Sturmova družina je vedno spet tarča podlih nacionalističnih nestrpnosti, ker jih očitno moti dejstvo, da živijo tudi severno od Celovca še zavedni Slovenci, ki hočejo ostati zvesti svoji materinščini.

Kandidati KEL / ALK

(nadaljevanje s 1. strani)

VOLILNO OKROŽJE IV

1. Karel PALLE (1953), poštini monter, Steinfeld; 2. mag. Alojz DOLINAR (1955), srednješolski učitelj, Celovec; 3. Walter EGGER (1957), nameščenc, Lendorf; 4. Johanna KRONAWETTER (1959), gospodinja, Špital ob Dravi; 5. Ludvik LESJAK (1930), kmet, Rožek; 6. Josef TELLIAN (1951), učitelj, Celovec; 7. Anton KÜBLER (1955), učitelj, Irschen; 8. Marjan PIPP (1962), študent, Bistrica na Zilji; 9. Volker ERTL (1944), študent, Špital ob Dravi; 10. Vinzenz GOTTHARDT (1937), veroučitelj, Dule; 11. Niko KRIEGL (1905), kmet, Zahomc; 12. Stefan HUDL (1953), poslovodja, Ričarja vas; 13. Michael KMÖLINGER (1960), študent, Radenthein, 14. mag. Filip WARASCH (1945), nameščenc, Celovec.

Die PRESSE, 10.9.1984, št. 10947, stran 1

Guter Wille gesucht

VON ANNELEISE ROHRER

Man muß es unmißverständlich festhalten: Das Volksbegehren des Kärntner Heimatdienstes zur Trennung von deutschen und slowenischen Kindern in den Kärntner Volksschulen ist kein Ruhmesblatt in den Annalen dieses Bundeslandes. Der Kärntner Landtag wird sich, das ist zwingend und notwendig, damit beschäftigen müssen. Doch er sollte es so rasch wie möglich zu den Akten legen.

Das Volksbegehren ist schon allein deshalb nichts, worauf man stolz sein kann, weil eine derartige Aktion der Mehrheit gegen die Minderheit in jeder Beziehung überflüssig ist. Hinzu kommt aber in dem speziellen Fall noch der durchsichtige Versuch, gewisse Strömungen in Wahlkampfzeiten auszunützen. Der Beweis: Zum erstenmal seit langer Zeit wurden in Unterkärnten die wahlwerbenden Plakate der demokratischen Parteien überklebt und zerstört. Es kam wieder zu Schmierereien.

Und woru das Ganze? Der Kärntner Heimatdienst kann die knapp 34.000 Unterschriften nicht als Erfolg verkaufen, wenn er nicht einmal den Großteil seiner eigenen 60.000 Mitglieder da-

zu bewegen konnte, zu unterschreiben. Die FPÖ muß sich den Vorwurf gefallen lassen, auf dem vom Heimatdienst losgeschickten Zug aufgesprungen zu sein, um auf diese Weise noch zu mehr Wählern am 30. September, dem Tag der Kärntner Landtagswahl, zu kommen. Aber auch die beiden Großparteien haben ein unruhliches Verhalten gezeigt: ein wenig Distanzierung, um des guten Rufes und der slowenischen Stimmen willen, ein wenig Unterstützung aus Angst, Stimmen bei der deutschsprachigen Mehrheit zu verlieren.

Und schließlich wäre ein Teil der deutschsprachigen Kärntner Bevölkerung gut beraten, würde er jetzt das Bekenntnis noch einmal überlegen. Es kann ja wohl nicht als Zeichen besonderer Überzeugungen in der Minderheitenfrage gewertet werden, wenn fast knapp die Hälfte der Unterschriften in Gemeinden geleistet wurde, die von dem Problem in keiner Weise betroffen sind.

Man weiß nicht, wovon man redet? Doch. Man weiß um die Urängste vieler Deutschkärntner, wenn es um die Slowenenfrage geht. Man weiß um deren Wurzeln und darum, daß diese Ängste von Generation zu Generation weitergegeben und auch von jungen Menschen artikuliert werden.

Die Minderheitenfrage in Kärnten ist ein emotionelles und daher schwer lösbares Problem. Wäre es anders, so hätte die deutschsprachige Mehrheit in Unterkärnten schon längst den Wert jeder Zweisprachigkeit erkannt und akzeptiert; sie würde im Erlernen einer zweiten Sprache im Kindesalter keinen Nachsorgevorteil sehen.

Wäre es anders, so hätten die offiziellen Vertreter der Slowenen nicht jüngst die Stirn besessen, die Bundesregierung in Wien als einzig „kompetenten“ Gesprächspartner zu bezeichnen, wenn sie sich gleichzeitig seit mehr als sieben Jahren wei-

gern, in den Volksgruppenräten auf eben jenen kompetenten Gesprächspartner zu treffen.

Man sollte jedoch die Dimension des Problems des zweisprachigen Unterrichts in Unterkärnten nicht aus den Augen verlieren: Es geht um 66 Schulen und etwas mehr als 1000 Kinder. Und überdies ist es ganz zutreffend, daß die Frage des zweisprachigen Unterrichts keine Landessache allein, sondern eine der Republik ist.

Man sieht so viele Auswege aus einer komplizierten Situation und weiß doch, daß noch immer keiner gangbar ist. Vor allem nicht in einem aufgeheizten Klima. Die slowenische Volksgruppe könnte von sich aus und in Eigeninitiative für ihre Kinder Zusatzunterricht in Slowenisch organisieren; die deutschsprachige Mehrheit könnte zustimmen, daß einige Unterrichtsstunden Slowenisch auch für ihre Kinder verpflichtend sind; sie könnte endlich zur Kenntnis nehmen, daß auch sie eben in einem zweisprachigen Gebiet lebt — nicht nur die Minderheit.

Das alles aber verlangt guten Willen. Und ihm hat das Volksbegehren wieder einmal geschadet.

Uvodnik v dunajski „Die Presse“ — trezno gledanje od zunaj na Koroško.

Suha: član farnega sveta je psoval cerkveno pevko — zaradi slovenščine

Zgodilo se je zadnji nedeljo, 9. septembra 1984. Kraj dejanja: pred cerkvijo na Suhi. Suški verniki so se vračali od bogoslužja. Med njimi tudi neka cerkvena pevka, ki vrhu tega piše slovenske pesmi in bo v kratkem izšla tudi prva zbirka njenih pesmi.

Pa jo je pred cerkvijo sprejel nahujskan domačin z naslednjimi besedami: „A du tuast jo Gedichte schreib'n — für die Slowenen schreib'n! Do wird nix draus! Di werma glei liefern! Obe, Obe! Du Hu-

KEL in koroška Alternativna lista nastopata na letošnjih deželnozborskih volitvah pod geslom „Skupno za mir / Gemeinsam für den Frieden“. Da je ta zahteva zares upravičena oz. da na Koroškem nikakor ne moreš govoriti o resničnem (narodnostnem) miru, dokazuje naslednji žalostni dogodek.

re! Wo sama denn? Österreich g'hort jo zu Kärntn!“

Nato se je ta človek obrnil k pred cerkvijo zbrani družbi stoječih mož, med tem ko mu je eden od teh k psovanju ploskal. Da ne boste mislili,

da je to bil brezvernež: to je bil človek, ki je član suškega farnega sveta!!! Neki drugi član suškega farnega sveta pa je v pogovoru s tretjo osebo omalovaževal vso zadevo. Naj še dodamo, da so vsa imena uredništvu znana.

Ta nastop, predvsem še obnašanje obeh članov suškega farnega sveta, je navzoče škofiral, nekateri pa upravičeno spominjal na nacistično dobo in protislovensko gonjo po plebiscitu 1920. In ker smo imeli pred kratkim spet KHD-jevski „plebiscit“: na Suhi se je pač v nedeljo po maši ponovno izkazalo, kako prav so imele razne osebnosti in ustanove, ki so pred referendumom opozarjale na grozečo nevarnost eskalacije nemško-nacionalnega vzdušja!

PISMA BRALCEV

Škof se je solidariziral

Naš tednik ustvarja s pisanjem v številki z dne 6. septembra 1984 pred javnostjo vtis, kot da se škof dr. Egon Kapellari s soprodsednikom Nemško-slovenskega koordinacijskega odbora, ki ju toži Kärntner Heimatdienst, še ni solidariziral.

Člani škofijskega sveta se na svojem zasedanju dne 2. junija 1984 v Celovcu niso solidarizirali le z dr. Inzkom in dr. Waldsteinom, temveč tudi z mag. Rauterjem, izdajateljem „Kärntner Kirchenzeitung“, ki je 4. marca objavila stališče koordinacijskega odbora proti načrtom Kärntner Heimatdiensta in Svobodnjaške stranke po ločitvi otrok v šolah dvojezičnega ozemlja in za skupno vzgojo neglede na to, ali so k dvojezičnemu pouku prijavljeni ali ne.

Glasilno referata za župnijske svete v krški škofiji „Pfarrgemeinderats-Information“ piše v junijski številki t. l. o poteku zadnjega zasedanja škofijskega sveta: „Die Sitzung endete mit einer Solidaritätserklärung des Diözesanrates mit seinen drei Vorstandsmitgliedern Dr. Ernst Waldstein, Hofrat Dr. Valentin Inzko und Mag. Horst M. Rauter, gegen die vom Kärntner Heimatdienst wegen ihrer Stellungnahme zur zweisprachigen Schule in der ‚Kärntner Kirchenzeitung‘ Klage erhoben worden war.“

Predsednik škofijskega sveta je škof dr. Egon Kapellari.

Dr. Valentin Inzko,
Dr. Ernst Waldstein,

Opomba uredništva:

O tem, da se je škofijski svet solidariziral z dr. Inzkom, dr. Waldsteinom in mag. Rauterjem, ni poročal samo list „Pfarrgemeinderat-Information“, temveč tudi Naš tednik — v številki z dne 7. junija 1984 in sicer na vidnem mestu.

Miklova Zala
sedanjega časa
se vrača domov

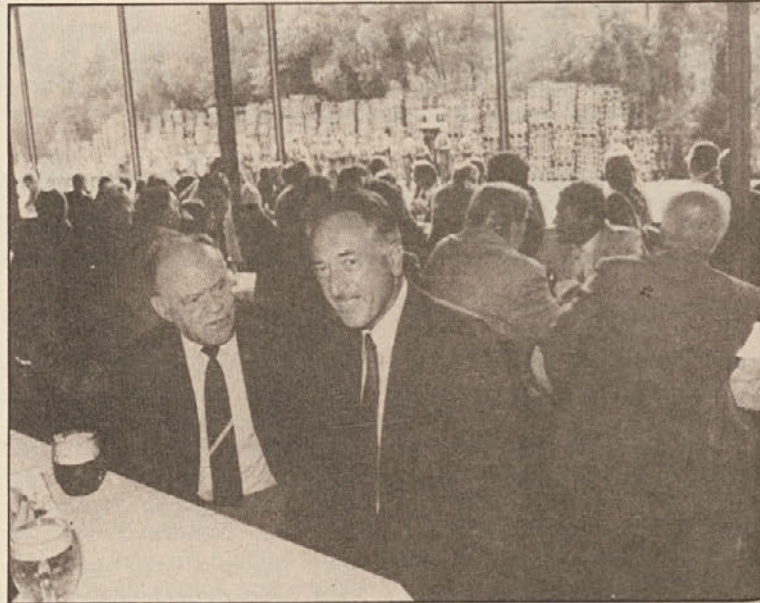
Dolgo pot ima ubogi deklič že za seboj. Naporna je. Oblečena je v široke hlače, sicer pa je nekaj sličnega videla že na svoji dolgi poti. Ušla je iz ujetništva, vedno ji je misel uhajala k svojemu Mirku. S skromnim znanjem turškega jezika je izprosila ubogega kmeta, da jo je posadil na oslička in tako sta prispela čez hribe do meje. Že iz daljave vidi brneča čuda — avtomobile. Kmet je ubral svojo pot, ona pa se ustavi in strmi. Koliko Turkov? Strah jo prevzame. Ker pa so bili prijazni in ne bojevitih obrazov, se jim približa. Drugega jezika ni razumela. S prijazno družino se pogovori, katera jo vzame

s seboj v avto in glej, srečo je imela. Vozila se je po neznani deželi z ljudmi, s katerimi je nekoč šla v sužnost. Prišli so do Ljubelja, kjer je bilo ogromno ljudi. Nekdo se približa in vpraša v njej nepoznanemu jeziku. „Koliko vas ima? Hajdi napred“. Iz enega čuda pride takoj v drugo — predor. Ko zagledajo svetlo, ji srce začne hitreje udarjati. Toda tudi tu je šlo po sreči. Saj še potnega lista ni imela. Še vedela ni zanj. V srcu je hvaila Nebeško Mater za pomoč.

V Kožentavri pa so se Turki ustavili in taborili. Šotori so ji postajali znani že iz prejšnjih časov, vendar se je poslovila od svojih nepoznanih rešiteljev. Strmi, kje sem, se sprašuje? Okolica ji postaja znana. Pride do Humperškega mostu, sede v travo, lačna, razburjena, sama sebi govori! „Ne, čez most me niso peljali, voda pa je bila v bližini.“ Vstane, zavije na levo. Čudna črna cesta. Hodila je ob robu. Naenkrat sreča debelejšo ženo, pa jo pobara. „Prosim, kje je Št. Jakob?“ — Odgovor: „Ne zastopim, ich bin Windisch.“ Kako je djala žena: „Ne zastopim,“ druge besede se uboga Žalkina glavica ni spomnila več. Gleda, gleda, hribi so isti, le voda je drugače tekla. Bilo je vse naravno, premišljuje. Pisana čuda so brzela mimo nje. Sreča moža, pa ga s strahom vpraša: „mož, kje je Št. Jakob?“ „Kva češ, šprih do jč“, je dobila odgovor. Dojč, aha, windiš se je v tem momentu spomnila, mi je rekla tista žena. — Čudno. Kje sem, se ji je vrtelo po glavi. Kraje poznam, le ljudje...

Pri Svečah pa ji mlado dekletce ljubeznivo odgovori. „Le dovta pojdi!“ Zala bi jo najraje poljubila. Šim moj jezik. Ko se približam, pa poskočilo srce. Še bolj se je podvizala, še danes mora videti svojega Mirka. Urnih korakov je nadaljevala pot. Tako je prispela v Št. Jakob. Velike hiše, lepa cesta, veliko ljudi, izložbena okna, trgovine. Je to moj kraj? Seveda je, samo tako čudno je, pa nič ne razumem. Če dobro prisluhnem, že slišu sem, v svoji domovini, ji je ti moji ljudje utihnejo. Ojunači se in vpraša skupino ljudi „Ali je to Št. Jakob?“ posebno, ko prvo sliši: „Glej Turkinjo.“ Milo se nasmehne, naenkrat pa zasliši: „plede čuš — cigojnarca“. Čuš, čuš, ji je brnelo po ušesih. Začela je bežati, kot omedleva je tavela naprej in prišla do velike zgradbe na hribčku. Kot tat se je plazila ob steni, od tam si je ogledovala pokrajino.

Utrujena in lačna premišljuje besede vindiš, dojč, čuš. Solze ji polzijo po licih. Naenkrat zasliši prijazen glas za njo, čudno oblečene žene: „Dečva, zakaj jočeš?“ Oči se spogledajo. S strahom vpraša — Svatne? Tam so, se ji nasmehne prijazen glas sestre. Ali me razumeš? Utrujena Zalina

Slavja tovarne Obir sta se udeležila tudi predsednik koroške trgovske zbornice Karel Baurecht in predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc.

PRAZNIK OBIRJA

V petek, 7. septembra popoldan so v tovarni celuloze Obir na Rebrci stroji za nekaj ur nehali brniti, delavci pa so skupno z vodstvom tovarne slavili peto obletnico tovarne. Kot smo že v prejšnji številki poročali, je pred petimi leti rebrška tovarna celuloze s pomočjo novih lastnikov (Slovenija-papir in koroški delničarji) končno prebrala vse težave in sedaj stoji na trdnih gospodarskih temeljih. Direktor tovarne dipl. inž. Feliks Wieser je med slovesnostjo pozdravil vrsto uglednih gostov iz političnega in posebno iz gospodarskega življenja Koroške ter Slovenije, med drugim generalnega konzula SFRJ v Celovcu Marka Kržišnika, predsednika koroške trgovske zbornice Karla Baurechta, predsednika Gospodarske zbornice Slovenije Marka Bulca, predsednika Slovenija-papir Mira Varška, zastopnika dežele Koroške Josefa Pfeifferja, zastopnika NSKS Filipa Warascha in zastopnika ZSO Franca Einspielerja, zastopnike koroških papirnic ter okolišnje župane. Prav posebno zahvalo je izrekel delavcem podjetja. Predsednika soseskih gospodarskih zbornic sta izrazila svoje veliko zadovoljstvo nad razvojem v Rebrci. in predsednik koroške trgovske zbornice Baurecht je dejal, da Rebrca zasluži vsa podpora. Podobno je dejal tudi Pfeiffer.

Slavnost so oplešali Moški zbor tovarne celuloze „Obir“, ki ga vodi Jozej Starc, ter godbi na pihala iz Železne Kaple ter papirnice Radeče.

glava prikima. V turčino oblečeno dekle skoči vanjo in se mlo razjoče.

Kaj to pomeni, kdo je to dekle, si misli sestra in jo vpraša: kdo si? Zala sem. Miklova Zala. Tu sem, v svoji domovini, pa so mi rekli čuš, vindiš in dojč so z mano govorili.

Veš, čudni so časi, tudi Tvoj Mirko se sramuje svojega jezika, vendar sem prepričana, da ga bo Tvoja zvestoba privedla na pot spoznanja, da je tudi sin svojega rodu in kaj pomeni biti janičar.

Tudi to se je uresničilo. Njiju rod govori in molji po slovenje. Večkrat obujata spomine. Ona tiho, na tisto ogromno število raznih Mehmedov, Ibrahimov, Fatim, ugrabljenih otrok slovenskega rodu. Oba pa, na nič manj janičarjev v lastni domovini z zmaličenimi in popačenimi imeni, pa vendar slovenskega rodu, kot prvi.

Tako nekako bi se dogajala in končala zgodba še vedno žive Miklove Zale.

Radojka

Oschmautz prikrit prijatelj marksistov?

Pliberska ÖVP pošilja sporadično na vsa občinska gospodinjstva svojo „St. Lukas-Post“. Emblem časopisa je „Oxe“, zato številni občani označujejo glasilo ÖVP tudi kot „Oxen-Post“. In to bolj ali manj upravičeno.

Tako npr. preklinja ta časopis koalicijsko med socialisti in Enotno listo do zadnjega, odbornikom EL pa podtikava celo ljubezen do marksizma. Na drugi strani se podžupan Oschmautz razburja, da „se je EL jasno izrekla proti sodelovanju z ÖVP“.

Ta ÖVP-jevski podžupan pa je zares svojevrsten: očitno je njegova največja želja, skleniti z „marksistično-komunistično“ EL koalicijsko. Je mar Oschmautz prikrit prijatelj marksistov?

Jozej Blažej, Suhá
Gregej Krištof, Dvořák

Izlet po svetovih

Poučno in zanimivo potovanje maturantov
Zvezne gimnazije za Slovence po Jugoslaviji

V sredo, 22. avgusta 1984, zjutraj smo se zbrali s spremljevalci (prof. Cilka Broman, Štefan Pinter, Martin Urbajs, Jože Wakounig in radijski poročevalec Lojze Kos) v Celovcu, odkoder smo se odpeljali na ljubljansko letališče. Tam sta se nam pridružila še ljubljanski univerzitetni profesor Vladimir Klemenčič, ki spremlja naše maturante že vse od prvega potovanja leta 1963, in mag. Anton Gosar.

Iz Ljubljane smo poleteli v Beograd, kjer smo si ogledali zanimivosti mesta in Titov grob. Popoldan pa smo bili v gosteh pri avstrijskem veleposlaniku Linhartu. V imenu maturantov se je zahvalil veleposlaniku za gostoljubje Pepe Starman. Odtod smo se odpravili — spet z mešanimi občutki — proti letališču Surčin in odleteli proti makedonskemu biseru Ohridu, ki je bil pred vdorom Turkov pomembno versko in kulturno središče; učenci svetega Metoda, s svetim Klimentom Ohridskim na čelu, so tam ustanovili prvo slovansko univerzo. Seznanili smo se s krasotami in zanimivostmi mesta in tamkajšnjega jezera. Poleg ogleda mesta in albanske meje pri Svetem Naumu smo imeli še dosti časa za kopanje in zabavo.

Iz Ohrida smo se odpeljali z avtobusom slovenskega podjetja KOMPAS preko Skopja in Prištine v Peč na Kosovem. V tem predelu smo spoznali dosti polj z zastarelimi metodami oz. stroji in popolno, deloma samovoljno kosovsko dvojezičnost, ki sega prav do albanskega preimenovanja mest, ki so daleč stran od naselitvenega

Kakor vsako leto, je tudi letos Republiški sekretariat za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo povabil slovenske koroške maturante na potovanje po Jugoslaviji. Namen potovanja je, da maturantje in maturantke ob oddihu spoznajo tudi vso Jugoslavijo takšno, kakršna je. Letos smo videli vseh šest republik, od Slovenije na severu pa do Makedonije na skrajnem jugu, spoznali smo kraje, ki so nam po življenjskem načinu blizu in domači, pa kraje, ki jih kuje turško-islamski vpliv.

območja Albancev v Jugoslaviji, npr. Beograd/Beograd, Leskovac/Leskovaci.

Iz Peči, ki slovi po znamenitem sedežu srbskega patriarha, smo se odpravili v soboto, 25. avgusta, proti Dubrovniku, biseru Jadrana. Lepe pokrajine so nas spremljale, predvsem višinski predeli v Črni

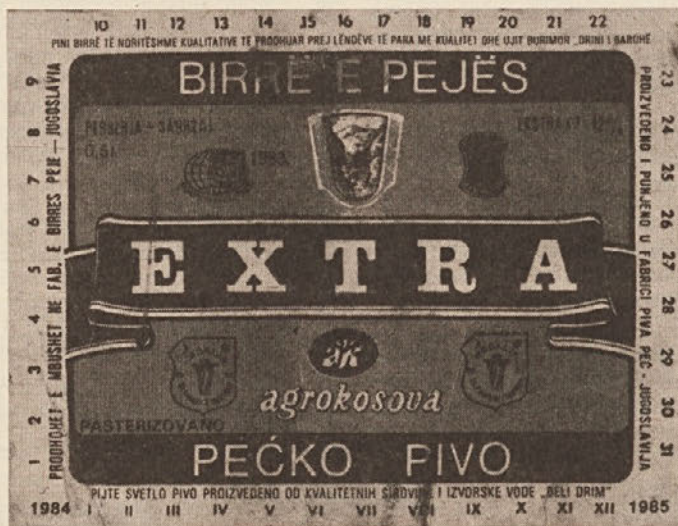
gori so zapuščali vtis neskončnosti. Ko smo končno zagledali morje, nam je srce takoj utripalo močnejše. Toda ta lepi, prijetni in omamljajoči trenutek je pri prči splahnel, ko smo prispeli v dubrovniško pristanišče Gruž. Lepo in dobro dišečo vodo je zamenjala smrdljiva golja.

Vse to pa smo hitro pozabili, ko smo si ogledali prekrasni Dubrovnik, ki je nekoč s spretno diplomacijo obdržal svobodo, vpet med nekdanji velesili, beneško republiko in turško cesarstvo. Turško dediščino smo spet srečali v Bosni in Hercegovini. V Mostarju smo občudovali pogum tistih, ki — za lep denar — skačejo dol s turškega mosta v Neretvo. V Sarajevu pa smo obiskali mdr. nekaj prizorišč zimskih olimpijskih iger 84 ter kraj, na katerem so pred 70 leti umorili nadvojvodo Franza Ferdinanda.

Iz Sarajeva smo poleteli z letalom slovenskega podjetja „inex odria aviopromet“ proti Ljubljani. Zadnji dan, 30. avgusta, smo si ogledali središče Slovenije in Slovencev ter tovarno zdravil LEK. V hotelu Bellevue smo imeli skupno kosilo z gostitelji, z ravnateljem dr. Reginaldom Vospernikom in z avstrijskim konzulom Cirilom Sternom. Po kosilu so spregovorili predsednik Republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno vzgojo dr. Tine Zorič, ravnatelj Vospernik, prof. Jože Wakounig in Lovrenc Kumer, ki se je zahvalil gostiteljem v imenu maturantov za izredno uspele in poučno potovanje. Popoldne pa smo bili gosti konzula Sterna na avstrijskem generalnem konzulatu.

Omeniti moramo še poštvovalno delo naših spremljevalcev prof. Vladimira Klemenčiča in asistenta Antona Gosarja, ki sta kljub napornemu organizacijskemu delu imela še toliko moči, da sta bila vedno nasmehana in dobre volje.

Č. V.

Primer dvojezičnosti na Kosovem. V Peči smo pili dvojezično pivo...

Šest skupin na seminarju na Rebrci

Že dejstvo, da je bilo kar šest skupin na Rebrci, potrjuje pravilnost in upravičenost takih in podobnih seminarjev. Posebej pa bi rad omenil, da je prispevek koroških Slovencev viden tako na dramskem, kot tudi scenskem in glasbenem področju. Lenčka Kupperjeva je prispevala svoj delež, Veronika Grilc se ukvarja s sceno, Bertelj Logar pa je prispeval glasbo. To so udeleženci seminarja posebej poudarili in temu primerno tudi pozdravili.

Sledeče skupine so bile na Rebrci: Oder Mladje in Lutke Koroške dijaške zveze, šmihelska roške skupina, kabaretisti in lutkovna skupina, kabaretisti in lutkovna ter odrska skupina duhajskih študentov. Ti dve skupini vodita Rihard Grilc in Rudi Vouk, dva svoje svoje dni zagnana sodelavca Odra mladje oz. lutk KDZ.

Lutke KDZ bojo igrale igro „Tobija“. Glasbo je napisal Bertelj Logar, Veronika Grilc pa si je omislila sceno. Režijo je prevzel Pavel Zablantnik, kot mentor pa mu stoji

Odrsko delo z mladino se obrestuje. To je bistven izsledok seminarja za lutkarstvo in odrsko dejavnost, ki je prejšnji teden bil v Mladinskem centru na Rebrci. Seminarja, ki ga je organizirala Krščanska kulturna zveza, se je letos s svojimi mentorji udeležilo kar šest skupin, od teh dve, ki ju v bistvu sestavljajo bivši lutkarji in odrovci.

ob strani Tine Varl. Kadezejevci pa bojo poleg tega predvajali tudi Glasbene pravljice Janeza Bitenca.

Oder mladje — skupino vodi Kristijana Grilc, mentor pa je Franci Končan, se je odločil za igro Evgen. Letos so igralci šli iz pravljice sveta in na lastno željo so se lotili zelo kritičnega komada, v katerega so člani skupine sami vnašali ogromno zamisli in ga tako vsadili v življenjsko stvarnost.

Šmihelčani so na Rebrco prišli z zelo pomlajenim „moštvo“, lo-

tili pa so se kar dveh komadov. Predsednik društva Karel Gril je bil zelo zadovoljen, da je Štef Merkač v bistvu prevzel skupino in tudi režijo. Šmihelčani bojo nastopili z Mezinčkom in Letečo žabo, ki jo je napisala Lenčka Kupperjeva.

Kabaretisti so pridno kovali besedilo za nov nastop. Jože Vozny jim je bil v veliko oporo, Branko Kolter pa je vodja skupine. Kabaret bojo napravili v obliki kolaža, čaka jih pa še ogromno delo, preden bo kabaret nared.

Cisto po kabarejevsko bojo letos vzeli na piko slovenske ljudske igre, ki z današnjim življenjem nimajo ničesar skupnega, a jih po naših odrih pa še kako radi igrajo.

Študentje, zbrani na Dunaju, so se letos opogumili in bojo postavili na nogo tako lutkovno kot odrsko predstavo. Lutkovno skupino je prevzel Rihard Grilc, mentor je Tine Varl, oder pa Rudi Vouk, pomaga pa Marjan Belina. Lutkarji se učijo komad „Hruške gor, hruške dol“, oder pa igro „Zmaj“, ruskega dramatika Jevgenija Švarca. Igra „Zmaj“ je obtožnica vsakega absolutizma in diktature in na pravljичen način skuša prikazati družbenopolitično dimenzijo nasilja nad človekom.

V doglednem času bojo posamezne skupine imele premiere, nato pa se bojo podale na rajžo skozi naše vasi. Kot doslej, bojo tudi letos opravljale izredno pomembno nalogo, da prinašajo našo besedo otrokom, mladini in staršem.

Franc Wakounig

ČESTITAMO VAM

Marija Mikl, pd. Toplaharjeva mama z Radiš, je te dni praznovala svoj 81. rojstni dan. Iskreno čestitamo!

Mariji Komac z Breznice pri Št. Jakobu vse najboljše za 78. rojstni dan.

Svojo 60-letnico je praznovala Rozalija Veračnik iz Medgorij. Iskreno čestitamo.

Marija Schaunik, Rute pri Baškem jezeru, je obhajala svoj 60. rojstni dan. Naše iskrene čestitke!

Heleni Pičko, pd. Blekovi mami iz Vidre vasi pri Pliberku veljajo za njeno 70-letnico naše iskrene čestitke.

Franc Sluga iz Železne Kaple je obhajal svojo 55-letnico. Iskreno čestitamo.

Roman Štefelc iz Breznice nad Suho in Hermina Dlopst iz Večne vasi sta se zadnje nedelje poročila. Želimo jima obilo sreče in zadovoljstva.

Prav tako sta proslavila srebrno poroko Pepca in Rudi Lampichler, pd. Kajžnikova z Radiš. Tudi njima veljajo naše iskrene čestitke.

Župnik Šimej Wutte praznuje te dni 20-letnico duhovniškega pastirovanja v žvabeški fari. Naj se mu na tem mestu iskreno zahvalimo za njegovo dosedanje požrtvovalno delo v Gospodovem vinogradu in mu želimo, da bi še dolgo tako ljubeznivo skrbel za svoje žvabeške duše.

Prof. Cilka Broman s Šmarjete nad Pliberkom in Vili Gutovnik iz Podjune pri Globasnici sta si obljubila večno zvestobo. Številnim čestitkam se pridružuje tudi Naš tednik.

Pred poročni oltar sta stopila Albert Šorli in njegova nevesta Greti iz Bele pri Železni Kapli. Želimo jima vse najboljše.

Pred poročni oltar sta stopila tudi Hanzl Bricman in Monika Schranz iz Strpne vasi. Obilo sreče, zadovoljstva in božjega blagoslova!

Marija in Jozej Ižnik z Rut sta obhajala zlato poroko. Iskreno čestitamo.

Srebrno poroko sta slavila Ana in Mihej Logar iz Prible vasi. Naše iskrene čestitke!

Albert Antonič z Reke pri Št. Jakobu je srečal Abrahama. Naše iskrene čestitke!

SPD „Borovlje“ v Trstu

Prva postojanka je bila spomenik bazoviškim žrtvam v Bazovici. Leta 1930 so fašisti, potem ko so uprizorili prvi tržaški proces, ustrelili štiri mlade Slovence in Hrvatke, ki so se uprli fašizmu. Iz Bazovice so se Boroveljčani nagnili v Trst — na sporedu je bil obisk Rižarne, zloglasnega kaceta v Trstu. Rižarno, nekdanjo luščilnico riža, so nacisti po zlomu Italije (leta 1943) spremenili v kacet z vsemi pritliklinami kot so mučilnice in krematorij. Večina mučencev so bili Slovenci, Židje in tudi Italijani. Sloves krvnika in zverine v človeški podobi si je tu pomnožil general SS Odilo Globočnik, ki je prej vodil „akcijo Reinhard“ na Poljskem. Globočnik je bil s Himmlerjem v tako dobrih odnosih, da ga je le-ta imenoval „Lieber Globus“. Politični šef tega kaceta, saj je Trst z okolico prišel leta 1943 kot upravna enota „Adriatisches Küstenland“ pod koroški gau, pa je bil gauleiter Friedrich Rainer. In dosti slik priča o Rainerjevih obiskih v Trstu.

Konec aprila 1945 so nacisti pobili vse ujetnike v Rižarni in razstrelili krematorij, ki je noč in dan požiral telesa mučencev. Rižarna je danes državni spomenik.

Izletniki, ki jih je obisk Rižarne pretresel, so si nato ogle-

dali slovenski kulturni dom v Trstu, v katerem je nastanjeno Stalno slovensko gledališče v Trstu. Kulturni dom, v določeneh mejah povračilo Italije za Narodni dom, ki so ga leta 1920 požgali fašisti, je na eni strani dokaz žilavosti in kulturne dejavnosti naših primorsko-zamejskih rojakov, na drugi pa priča, kako država kljub lepim besedam zna zavirati kulturno življenje.

Po kratkem pomorskem izletu po tržaškem pristanišču in ogledu mesta; prebivalstvo stalno pada, in sprehod po mestu ter ogled pristanišča obiskovalca nehote opozori na nekdanji ugled tega mesta in njegovo sedanje dokaj slabo stanje — so se Boroveljčani peljali po okolišnjih slovenskih vaseh na Repentabor, kjer so si ogledali starodavno protiturško utrdbo. Od tod jih je pot vodila v domačo družbo. V nedeljo je bil na sporedu obisk sv. maše, nato gradu sv. Jute in gradiča Miramare. Kot je povedala vodička Ksenija, so za gradnjo tega gradu (sredi prejšnjega stoletja) razlastili slovenske vinogradnike. Brat cesarja Franca Jožefa, Maksimilijan, je nekaj časa preživel tu, odkoder je odšel v Mehiko, da bi tam postal cesar. Kroglja upornikov je končala njegovo življenje.

NA DOPUST V ČRNO GORO Z

nt
naš tednik

podrobnejše informacije dobite
na uredništvu NAŠEGA TEDNIKA
tel.: 0 42 22 / 51 25 28 - 21

CARTRANS

naročila sprejema turistična
agencija CARTRANS
tel.: 0 42 22 / 51 26 80

Kdaj: od 5. do 12. oktobra 1984

Kje: Slovenska plaža v Budvi, ki je biser črnogorske obale in najznamenitejši turistični center tega dela jugoslovanske obale. Stanovali bomo v enonadstropnih hišah, ki so povezane med sabo z malimi ulicami, ki peljejo vse na glavno cesto „korzo“, ob kateri se vrstijo prodajalne suvenirjev, butike, samopostrežnice, kavarne, restavracije, aperitiv-bari, cvetličarne, trafike in seveda banke, frizerski saloni, čistilnice, ambulanta idr.

Vse sobe in apartmani so samo 30 do 150 metrov oddaljeni od plaže in imajo kopalnico in WC ter telefon. Večina sob in apartmanov ima teraso v patio-stilu in balkon. Na glavnem trgu in ob bazenih s površino 1000 m² so zvečer razne kulturne in folklorne prireditve. Na plaži in poletni terasi je vsak večer ples. Urejena plaža s finim pes-

kom je opremljena s sončniki. Za rekreacijo na vodi so na razpolago: sandolini, surf-deske, jadrnice, motorni čolni, smuči idr. Za športnike med Vami so na razpolago: univerzalno igrišče za igre z žogo, boccia-proga, rekreacijska steza, 10 miz za namizni tenis, pikado in 10 teniških igrišč.

Ponudba vsebuje: Polni penzion v naselju „Slovenska plaža“, prevoz z avtobusom iz Celovca v Ljubljano in nazaj, polet iz Ljubljane v Dubrovnik in nazaj, transfer iz Dubrovnika v Budvo in nazaj.

Spremljata: Zastopnik Našega tednika oz. zastopnik turistične agencije CARTRANS.

Cena: aranžma znaša samo 2980,— šil. na osebo, doplačilo za enoposteljno sobo 400,— šil.

Sele: smrt Pepeja Juga

Huda in žalostna novica je v torek zvečer pretresla Sele in okolico. Pepej Jug (31), nastavljenec celovškega komunalnega podjetja se je popoldan skupno s svojim kolegom Johanom Franzlom (34) iz Gospe Svete smrtno ponesrečil.

Pepej Jug, doma pri Spodnjem Bošnjaku v Selah, si je pred leti z ženo Klavdijo ustanovil družino. Pred tre-

mi leti se je ubil njegov oče Tomaž, ko je padel s hruške.

Kako je do nesreče prišlo, še ni dokončno ugotovljeno. Ve se, da je kran, montiran na težkem kamionu komunalnega podjetja, med vožnjo zadel v konstrukcijo železnega mostu v Celovcu, in vozilo je navrh z najhujšo silo udarilo v podporni zid. Franzl je bil takoj mrtev, Pepej Jug pa je umrl med potjo v bolnico.

Oba, Jug in Franzl sta bila izkušena delavca in dejansko je neverjetno, da sta po montaži drogov pozabila kran položiti na voz. Nekateri menijo, da je kran bil poškodovan in se je med vožnjo sam dvignil in potem tresčil v most.

Globoko prizadeti ženi Klavdiji, ki pričakuje drugega otroka, hčerki Katji in Bošnjakovi ter Skutovčevi družini izrekamo naše globoko sožalje. Pepeja Juga, znanca in prijatelja, bomo ohranili v najlepšem spominu.

Bogat program DvT

Pretekli četrtek je rektor tinjskega doma Jože Kopelnig s svojimi sodelavci predstavil zastopnikom tiska program prihodnjega delovnega leta. Skoraj 50% izobraževalne ponudbe je verskega zančaja, ostalo so jezikovni tečaji, seminarji, počitniški dnevi in drugo.

Lansko leto je bilo v Tinjah 162 prireditev (78%), na katere je vabil tinjski dom, za ostale 22% pa je dal dom raznim institucijam oziroma organizacijam na razpolago prostore. Skupno se je poslužilo v delovnem letu 1983/84 v Tinjah 5691 ljudi široke ponudbe.

Zdaj septembra ponuja tinjski dom med drugim tečaj za izobraževanje odraslih, razne verske tečaje, tečaj za tajnice in tajnike, počitniške dneve za starejše ljudi, literarni večer in razna zdravstvena predavanja.

Med drugim ponuja tinjski dom letos prvič tečaj esperanta. Slovensko- in nemškogovoreči Korošci se naj bi naučili jezik esperanto, da bi prišlo v naši deželi

do boljšega sporazumevanja. Gotovo dobra ideja marljivih tinjskih delavcev. Vendar je upravičena skepsa, da se bodo nemškogovoreči Korošci, ki niso pripravljani, da bi se naučili slovensko, učili esperanto ravno zaradi tega, da se bi lahko s Slovenci pogovarjali v istem jeziku. Zadnji čas je, da investiramo vse naše moči v to, da se bodo otroci našega samo nemškogovorečega sosedu naučili tudi slovensko in da ne bodo še hujskali proti temu jeziku, le da naša narodna skupnost in naš slovenski jezik ne bosta izumrla.

Slovenski občinski odborniki in predstavniki kulturnih društev vabijo začetek novembra na govorniški tečaj.

Poleg tega, da se naši ljudje radi poslužujejo tinjske ponudbe, imajo letos tudi še možnost za izposojevanje knjig v novourejeni knjižnici, ki ima nad 2000 slovenskih in nemških knjig. V času bivanja v domu pa lahko občudujejo tudi slikarska dela domačih umetnikov.

stih

Miklavega očeta ni več med nami

V sredo, 29. avgusta, smo v Dobrli vasi pokopali skoroda 95 letnega Janeza Miklava, pd. Miklavovega očeta v Podholmu. Kljub obilnem delu na polju, se je pri lepem, sončnem dnevu zbrala veliko množica ljudstva, da izkaže zadnjo čast enemu naših najstarejših občanov.

Dolga je bila njegova življenjska pot, častljivo starost je dočkal, vendar njegova pot ni bila vedno posejana s cvetjem. Komaj, da je dorasel, da bi prevzel očetovo posest, je moral na rusko fronto. Prišel je v rusko ujetništvo, doživljal vse takratne ruske homatije in se vrnil domov pomladi 1919. Toda miru tudi na Koroškem tedaj ni bilo.

Sredi maja 1919 se mu je pri delu na polju približalo troje oboženih mož v oblekah Volksvera. Imeti so hoteli živila. Ker Miklavov oče teh na polju ni imel, so začeli siliti v njega, branil se je; počil je strel, počil drugi strel, pognal se je preko brega, da jim je ušel. Imel je srečo. Prestreljeno je imel roko nad komolcem, ne da bi bila zadeta kost, in prasko preko trebuha.

V poletju 1920, ko je jugoslovanska vojska, na zahtevo Plebiscitne komisije, izpraznila plebiscitno ozemlje, je Miklavov oče bil vpoklican k orožništvu, da pomaga vzdrževati red in mir v coni A.

Oženiti se je mogel šele po plebiscitu. Ženo si je dobil pri Ravbarju v Voglah. Dva sinova mu je rodila in dobro sta z ženo gospodarila tako, da jima tudi gospodarska kriza tridesetih let ni mogla škodovati. Tudi drugim sta rada pomagala, če so prišli v stisko.

Miklavov oče ni iskal gostilniškega razvedrila, ker mu je žena znala ustvariti prijeten dom. Knji-

ge so mu bile v zabavo. Težko je čakal, da so prišle vsakoletne Mohorjeve knjige. Tudi politično in gospodarsko je bil vedno na tekočem. Rad je prebiral slovenske, pa tudi nemške politične in gospodarske liste. Pridobil si je s tem obširno znanje, katero je rad posredoval drugim. Zanimivo je znal pripovedovati in radi smo ga poslušali.

Povsem naravno je bilo, da so ga slovenski občani volili tudi v občinski zbor. Skoroda vso dobo med obema vojnama in tudi po drugi vojni je še mnoga leta zastopal naše težnje v občinski sobi.

Mirne in preudarne so bile njegove besede, tudi v občinskem odboru. Nikdar prenapete, a vedno zavzete za pravico in enakopravnost slovenskih občanov.

Zaradi svoje neomajne narodne trdnosti je Miklavov oče užival vsesplošno spoštovanje. Nikoli ni zatajil svoje narodnosti in ne svojega materinega jezika, katerega je spoštoval, da bi moral biti vzgled marsikomu, posebno pa mladini.

Pogrebne svečanosti je opravil gospod prošt Franc Brumnik, ki je v lepih besedah orisal življenjsko pot rajnega. Dobroliški cerkveni zbor je olepšal vso pogrebno slavnost. Tudi moški zbor SPD „Srce“ je počastil rajnega. V imenu tega društva se je od rajnega poslovil dr. Luka Sienčnik in v imenu občine podžupan Erich Roscher.

Obrije pri Galiciji

V Obrijah pri Galiciji bo te dni praznovala Greti Wutte, žena našega župana, svojo 50-letnico. Želim ji vse najboljše. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Našega tednika.

Želuče

Od dveh dobrih sosedov smo se poslovili pred kratkim. V sredo, 29. avgusta 1984, smo pospremili na kraj zadnjega zemeljskega mirovanja Uršulo Kulnik, Pipanovo mamo iz Grabnov v Želučah; v večnost je odšla v ponedeljek, 27. avgusta, po dolgi, hudi bolezni, stara 70 let. Vsa leta je preživela v domači vasi na mali, trdi kmetiji. Dala je življenje šestim otrokom. Z možem sta jih vzgojila v poštene, zavedne člane naše

skupnosti. Možu in otrokom z družinami izrekamo iskreno sožalje.

V sredo, 5. septembra, pa smo se poslovili na bilčovskem pokopališču od Franca Schusterja, Pavlijevega Francija iz Želuč. Po kratki bolezni je umrl v nedeljo, 2. septembra v celovski bolnišnici, star 82 let. Pred upokojitvijo je delal pri Dravi. Ženi in otrokom z družinami velja naše iskreno sožalje.

Naj se oba, Pipanova mama in Pavlijev Franci, odpočijeta v božjem miru.

Pri deželnozborskih volitvah 30. septembra 1984 bo KEL nastopala skupno z ALK. V volilnem okrožju Beljak-dežela kandidira Andreas Schulz na prvem mestu. Star je 37 let, je poročen in ima enega otroka. Po poklicu je telefonski tehnik in dela v Beljaku pri pošti. Že dalj časa se aktivno bavi z vprašanji varstva okolja in je organiziral že tudi diskusije in razstave na to temo. Nadalje ga še posebej zanima problematika slovenske manjšine na Koroškem in sploh se solidarizira z vsemi, ki so v manjšini. Bori se proti privilegijem politikov in investira mnogo prostega časa za mirovno gibanje. Z njim se je pogovarjala Heidi Stingler.

Politiko je treba delati za ljudstvo, ne pa za debelo denarnico

Naš tednik: Pri letošnjih deželnozborskih volitvah kandidirata KEL in ALK skupno. V čem vidiš pomen ozlogroma smisel take kandidature in kaj pričakuješ od teh volitev?

Andreas Schulz: Ne pričakujem kaj nerealističnega in se tudi dobro zavedam, da to ni borba za mandat v deželnem zboru. Kljub temu pa se mi zdi taka kandidatura smiselna, da nudimo ljudem, ki so siti politike etabliranih strank, možnost, da izrazijo s tem, da volijo KEL/ALK svoje nezadovoljstvo. Etabilirane politične stranke se bodo morale zavedati, da je treba delati politiko za ljudstvo, ne pa za svojo debelo denarnico.

Skupno kandidaturu KEL/ALK pa pozdravljam zato, ker vidim v njej pravo mirovno demonstracijo. Zdi se mi, da s skupno kandidaturu slovensko- in nemškogovorečih lahko verodostojno demonstriramo, da hočemo mir — in to najprej v lastni deželi. Hočemo delati skupno in se tudi skupno boriti za boljše, mirnejšo bodočnost.

Naš tednik: Rekel si, da delajo politiki le še za svojo debelo denarnico, ne zastopajo pa interesov ljudstva. Zgleda, da imaš morda tudi ti pred sabo določeno politično kariero. Kako misliš, boš delal verodostojno politiko? Ali se boš tudi v primeru osebne kariere boril nadalje proti privilegijem politikov?

Andreas Schulz: Na vsak način se javno obvezem, da bom v primeru, da pri deželnozborskih volitvah le dobim mandat, poslal vsoto, ki presega povprečen zaslužek Avstrijca, s položnico nazaj.

To je prvo. Zahtevam pa, da vsak politik dobi le eno plačo, ker je realistično, da izvršuje le en poklic, da v javnosti pove, koliko zasluži ter, da se odpravijo vse posebne pogodbe o pokojninah politikov.

Velik problem so v mojih očeh tudi strankarske knjižice, ki ustvarjajo osebno odvisnost posa-

meznika od političnih strank in zato ne pustijo vsakemu človeku iste šanse. Borim se tudi proti temu, da je politikom možno, da sedijo v nadzornih odborih, tako, da

drugim odvzamejo možnost za kontrolo.

Naš tednik: Eno izmed glavnih načel KEL/ALK je solidarnost. Kako to osebno skušaš uresničiti in

kaj sploh pomeni zate solidarnost?

Andreas Schulz: Sam se čutim kot manjšina in se zato solidariziram z vsakim človekom, grupacijo

ali tudi živaljo, ki je v manjšini in s tem v položaju slabšega.

Naš tednik: Zelo aktiven si tudi na področju varstva okolja. Ali bi na kratko povedal, kakšne pred-

Iz programa Koroške enotne liste

Privilegiji

Politika ne sme biti vrelc bogastva, ampak služba za skupnost. Sicer tudi večinske stranke to trdijo, a v resnici niso pripravljene, da bi lepim besedam sledila dejanja. Nasprotno: naši vrhunski politiki so glede plač in neupravičenih privilegijev v evropskem vrhu. Na tem tudi v decembru 1983 sklenjena zakonska sprememba o „znižanju privilegijev politikov“ nič ni spremenila. Po tem zakonu smejo aktivni deželni politiki, ki so glavnopoklicno uradniki, dobiti dvojno plačo, če so istočasno v svojem glavnem poklicu. Take vrste „reform“ pa je v resnici samo zamegljevanje oz. zavajanje javnosti. Kateri politik pa že more izvrševati istočasno dva ali več poklicev?

Zato KEL zahteva:

1 spremembo zakona o privilegijih politikov, ki ga je sklenil deželni zbor. Deželni politiki, ki so glavnopoklicno uradniki, naj dejansko dobijo samo eno plačo in nobenih dvojnih plač

2 politiki ne smejo prevzeti mest v nadzornih odborih — določila o nezdržljivosti je treba končno upoštevati

3 nobenih posebnih določil za penzije politikov

4 odpraviti je treba mešetarjenje s strankinimi knjižicami

5 posledice tega so osebne odvisnosti od strankarskopoličnih velikašev in to zavira

usmerjene politike, da pri ljudeh zbuja zavest za varstvo okolja in tudi odgovornost za ohranitev okolja.

Zato KEL zahteva:

1 da se sprejme koroški zakon za varstvo okolja in se na novo razporedijo kompetence za varstvo okolja; to mora biti izključno v pristojnosti dežele

2 da se razbremenijo občine in se s to nalogo zadolžijo medobčinska podjetja, ki skrbijo za odvoz smeti, deponije in predelavo odpadkov

3 da se ustanovi deželni sklad za zaščito okolja: pri tem naj sta dežela in zveza udeleženi polovično, z 1/4 delodajalci, z 1/4 delojemalci (pristojni procentni delež socialnega zavarovanja)

4 sistem novih tarif za energijo: regresivni tarifi za tiste, ki z energijo varčujejo (zasebniki in podjetja) po tarifni stopnji

5 ustanovitev inšpektoratov za varstvo okolja, katerih naloga je, po občinah pregledati podjetja, deponije in drugo

6 javno načrtovanje in pospeševanje iniciativ, ki se zavzemajo za varstvo okolja

7 varstvo okolja naj postane učni predmet

8 velenaselja in industrijska področja, kot Labotsko dolino, področje BBU, Brnco, Radenthein in Belo je treba posebej opazovati: z ozirom na gostoto obolenj, stopnjo onesnaženosti zraka, tal in vode

9 regionalno pospeševanje samostojne oskrbe s pitno vodo (resikling vode)

10 ostro ločevanje in posebno zbiranje odpadkov; jasno definicijo posebnih odpadkov in malih odpadkov

11 pri umiranju gozdov: poleg tega, da jamči tuj povzročitelj, je treba upoštevati tudi delež lastnega povzročanja (to so herbicidi pri saditvi sadik, predpisano pogozdenje z mešanim gozdom)

12 točno preračunavanje prednosti embalaže, ki ne škoduje okolju in vključevanje dejavnika okolje

13 industrijo za varstvo okolja na južnem Koroškem

stave ima KEL/ALK, da bi se na tem področju kaj izboljšalo?

Andreas Schulz: Dejansko se že dalj časa — v kolikor mi dopušča čas — angažiram za varstvo okolja. To je očitno edini problem, s katerim danes še lahko nagovorim skoraj vse ljudi. Npr. zelo trpim, ko vidim, kako umira naš gozd. V Beljaku sem pred nedavnim organiziral diskusijo z znanimi strokovnjaki, ki so dejali, da lahko 50% našega gozda pozabimo.

Naš tednik: O umiranju gozda si organiziral tudi razstavo, ki pa je bila v Beljaku pred protestantsko cerkvijo, kjer ne hodi dosti ljudi. Ni bilo bolj primerne prostora, ali vas v Beljaku politiki ovirajo pri vaših aktivnostih?

Andreas Schulz: Točno, tako je. Skušali smo dobiti za to razstavo trg pred mestno hišo, kjer so bile že tudi druge razstave in nam je bilo to zabranjeno. Prav tako smo hoteli razstavljati pred kolodvorom in tudi to nismo smeli. Tudi tam je bila že vrsta drugih razstav. Dejansko je tako, da naši politiki z vso silo skušajo zabraniti naše aktivnosti.

Naš tednik: Kaj predvideva KEL/ALK še z ozirom na varstvo okolja?

Andreas Schulz: Načelno mora biti cilj dolgoročne politike glede varstva okolja, da se skušajo ohraniti naravne osnove za življenje: treba je ščititi vodo, zrak in zemljo, kot tudi ves svet človeka, živali in rastlin. Zato je nujno potrebno, da se sklene za Koroško poseben zakon o varstvu okolja, pri čemer naj bo za to področje edinole pristojna dežela. Občine je treba razbremeniti glede na predelavo najrazličnejših smeti. Nadalje je treba ustvariti fond za varstvo okolja, pri čemer naj bi nosili polovične stroške zveza in dežela, četrtno delodajalci in četrtno delojemalci. Industrijska področja, kot npr. samo Radenthein, Brnco ali Labotsko dolino je treba stalno kontrolirati. To je samo nekaj točk.

Naš tednik: Nakazal si nekaj problemov in tudi alternative, kako jih bi bilo možno rešiti. Stojimo pa pred dejstvom, da bodo 30. septembra deželnozborske volitve ter, da KEL/ALK po vsej verjetnosti ne bo dobila mandata. Kako si torej predstavljaš, da bo šlo po volitvah naprej?

Andreas Schulz: Na vsak način ni naš namen, da bi le kritizirali delo etabliranih strank. Hočemo nakazati alternative in vsaj z idejami sooblikovati politiko. Mislim pa, četudi ne bomo imeli svojega zastopnika v deželnem zboru, nam bo možno, da bomo uresničili posamezne dobre ideje. Treba pa je začeti s takimi stvarmi, kjer so šanse, da bomo nekaj dosegli oz. uresničili. Tako bomo motivirani za nadaljnje delo. Prepričan sem, da bodo ljudje po naših dejanjih spoznali, kaj hočemo. Mislim, da nam bo tako v bodoče možno nagovoriti tiste ljudi, ki so siti trenutne politike ali pa so že sploh resignirali. In teh ni malo.

Naš tednik: Najlepša hvala za pogovor.

Seminar tamburašev iz Loč v Veli luki na Korčuli

Kot vsako leto ob koncu počitnic, tako smo se tamburaši iz Loč tudi letos podali na seminar muzičnega vežbanja na Jadran. Pot nas je letos vodila na sončni otok Korčulo, točno v Velo luko, kjer smo prebili deset prekrasnih, toplih in sončnih dni v počitniškem domu Elektro-gospodarstva Slovenije. Potovanje v oddaljeno Velo luko se je za nas pričelo 28. avgusta, ko se je del 20-članskega ansambla podal na železniško postajo v Bačah in po nočni vožnji prispel v jutranjih urah naslednjega dne v Split. Najbolj korajžni pa so prileteli kar z Brnika v Split. Po dopoldanskem ogledu znamenitosti mesta Split (Dioklecianova palača) smo se popoldan podali na ladjo za Velo luko in po triurni vožnji mimo otoka Hvar smo se na večer porazdelili po sobah počitniškega doma EGS.

Že kar naslednji dan smo pričeli z vajami. Član našega ansambla Aleksander Černut nam je spletel 3 venčke, in sicer „Venček slovenskih valčkov“, „Venček dalmatinskih pesmi“ in pa „Venček južno-ameriških pesmi“. Tako smo ob koncu seminarja predstavili ostalim gostom in pa upravi doma naš novi program, ki je obsegal razen omenjenih venčkov še druge nove skladbe. Razen dnevnih vaj, ki smo jih

imeli upod vodstvom Erike Wrolich, po zajtrku in pred večerjo, je ostalo seveda dosti časa za kopanje in pa sončenje. Nepozaben nam vsem bo ostal izlet na oddaljeni Projzd, kjer smo občudovali še nedotaknjeno naravo in se kopali v kristalno čisti vodi. Ko smo v časopisih brali vesti iz Koroške, kjer da so večerajšnjiki nabrali 34.000 glasov za nekulturno ločevanje, smo bili kar srečni, da smo bivali tako daleč od tega bojnega polja.

Prehitro so minuli dnevi v Veli luki in tako smo se v petek, 7. 9. vračali domov. Pot nas je vodila z avtobusom v Korčulo, kjer smo se po ogledu tega starega mesta vkrcali v ladjo za Dubrovnik. Popoldan smo imeli priložnost za ogled tega bisera med lepimi mesti Dalmacije. Na večer pa nas je letalo odneslo proti Sloveniji, kjer smo srečno pristali na Brniku, z avtobusom pa smo prispeli utrjeni, a vendar srečni na Koroško.

Naša zahvala za prelepo bivanje v Veli luki velja Zdenki Bukovec, ki nam je posredovala ta seminar, direktorju EGS, Bernhardu Kluglerju ter našemu velikemu dobrotniku Stanetu Uršiču, tajniku Kluba koroških Slovencev v Ljubljani, ki nam je pomagal pri organizaciji tega dolgega potovanja.

Modestov dom odpira vrata

● Družba sv. Mohorja je zgradila v Celovcu v bližini Slovenske gimnazije nov dom za dijake, vajence in študente. Dom bo odprt za začetek šolskega leta 1984/85. Še so možne prijave.

● Na razpolago so eno-, dvo- in triposteljne sobe z vso sanitarno opremo. Za oblikovanje prostega časa so v domu na razpolago: telovadnica, glasbene sobe, velika dvorana za kulturno in pevsko udejstvovanje, klubska soba, prostor za namizni tenis ter lastna športna igrišča.

● V šolskem letu 1984/85 znaša mesečna za nižje razrede 2145,— šil., za višje razrede pa 2255,— šil. (v cenah je že vključen vrednostni davek (Mehrwertsteuer) za celotno preskrbo in prenočišče.

● Za študente in visokošolce znaša mesečna za enoposteljne sobe 1320,— šil. in 1210,— šil. za dvoposteljne. Tudi v teh cenah je že vključen vrednostni davek.

Enkrat letno se doplača 800,— šil. za kurjavo.

● V domu je možno tudi poldnevno bivanje dijakov in vajencev (kosilo in pomoč pri učenju).

● Socialno potrebnim dijakom nudimo finančno podporo.

● Vzgojno delo opravljajo redovniki-salezijanci (že od leta 1957 naprej).

● Vzgoja v Modestovem domu hoče zgraditi celostnega človeka: mladi naj bi postali dobri kristjani, zavedni pripadniki slovenske/narodne skupnosti na Koroškem in poštteni državljani. Starši, gotovo vam ti cilji mnogo pomenijo, zato nam lahko zupate svoje sinove.

Prijave sprejemamo na naslov:

● MODESTOV DOM, Dr.-Richard-Canavalgasse 114, 9020 Klagenfurt/Celovec, tel.: (0 42 22) 36 6 22.

30. septembra —
KEL/ALK

4. Sveški slikarski teden:

Pestrost, ki je družila

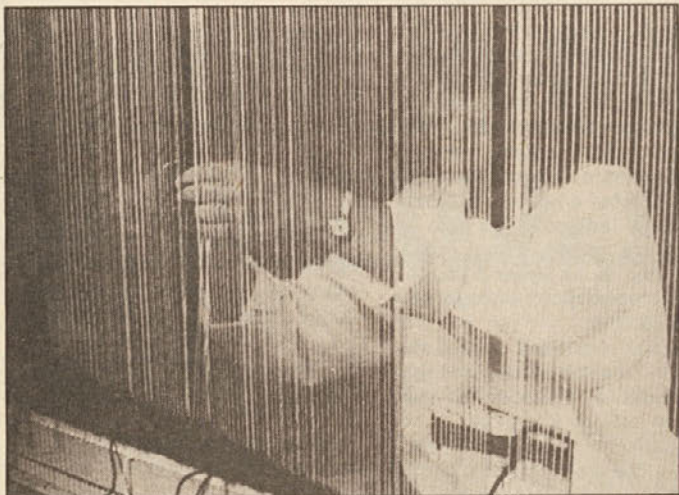
Letošnji, po vrsti že četrti sveški slikarski teden, ki ga je spet priredilo SPD „Kočna“, je po pestrosti in po umetniškem izžarevanju bil nov vrh v nizu teh prireditev, in to trdim, ne da bi me pri tem pekla vest. Umetniki iz Slovenije, Furlanije-Juljske pokrajine in

Pred bivšo sveško šolo so se na ranti sušili svitki volne in žakljevine. Kakšno zvezo pa ima volna s slikarskim tednom, se je marsikdo spraševal. A ti volneni svitki niso bili edina posebnost letošnjega slikarskega tedna. Prvič je bilo vpleteno tudi rezbarjenje in po njem snov les.

Zerzer se je ob tej priložnosti zahvalil vsem, ki so doprinesli svoje za uspešen potek tedna, med drugim gospodarju hiše, Adamu, deželni vladi in bistriški občini za denarno pomoč, vaščanom, da so tako vneto sodelovali in seveda umetnikom. Lucija in Marija Feinig pa sta zaključek popestrili s svojim instrumentalnim nastopom.

Sveški slikarski teden nikoli ni bil ozko zamišljen — od vsega začetka je žarel preko vaških in tudi deželnih meja v Koroško, Slovenijo in Furlanijo-Juljsko pokrajino in od tam prenašal k nam kulturni utrip. V Svečah nisem čul govoranc o neki evropski enotnosti, kar tudi ni potrebno, ampak v Svečah živijo to, o čemer drugi radi zgubljajo besede.

Franc Wakounig

Barbara Plečko iz Domačal.

Koroške so v teh nekaj dneh skupnega bivanja in delovanja ter v stiku s prebivalci dali vasi pod Kočno poseben čar in pečat, ki ju skoraj ni mogoče opisati, ampak ju je treba so doživeti.

Kako je sicer mogoče, da ženske in dekleta sedijo v polkrogu pred šolo in med pomnikom teče skozi njihove prste volnena nit, v tkalskem okviru pa zaživijo najrazličnejše podobe. Nekaj takega je na vasi bilo živo in domače takrat, ko so ljudje še predli in tkali.

Vsa očarana od tega je bila tudi mag. Barbara Plečko iz Domačal, ki je domačinom predstavila umetniško tkanje. Njene slikovne preproge ne služijo olepšanju stanovanj, ampak dojemaju prostorske razsežnosti.

Če tudi je jezik bil tu in tam pravi izziv pri komunikaciji med umetniki, so se med seboj bogatili. Kako bi sicer bilo možno, da je volno, s katero je delala Plečkova, prvič vključila v svoje delo Bogomila Doljak, naša rojakinja iz Nabežine pri Trstu. Bogomila Doljak je rezljala iz lesa — torej snovi, ki je dala svoj pečat letošnjemu srečanju, čudovite plastike. Dve je z volno povezala med seboj in ju postavila na kame-

nit podstavek. „Prvič sem združila te tri materiale v enoto, zamisel pa sem dobila tu,“ je povedala umetnica, ki sicer s svojim možem — tudi on je bil v Svečah — restavrira

Bogomila Doljak iz Nabežine.

pristno primorsko arhitekturo in jo tako ohranja pred potujčevanjem in uničenjem.

Bogatila pa je umetnika tudi okolica. Henrik Marchel iz Kranja, molčeča in zamišljena osebnost, je v razgovoru dejal, da ga je v Svečah popolnoma prevzela zelena barva. „Tu je vse zeleno. Celo cerkev je po

mojem zelenkasto-belo popleskana.“ Marchel vtise dolgo prebavlja, preden jih prenese na platno in „zato se bo zgodilo, da bojo sveški vtisi prišli šele po malem na površje“.

Medtem, ko je Marchel dojemal okolico in vtise abstraktno, pa je to upodabljal Tomaž Železnik naturalistično. Železnika vežejo na Sveče sorodstvene vezi in spomini na otroška leta, kot arhitekt pa je imel še poseben nastop do vasi: „Te vaške značilnosti vidim kot del naše kulturne dediščine in moje slike so zapis situacije, v kateri sem našel vas.“

Drugače pa dojemajo okolje in naravo Egon Rubin iz Golšove. Z mehko-nežnimi barvami je ujel enkratno subtilnost vzdušja. Zanj, ki ga skrbi uniformiranost okusa in gledanja narave, v kateri ni prostora za pestrost, je bil sveški teden velika uteha.

Zakonca Clelia Mazzoli in Paolo Marani iz Trsta sta prinesla v Sveče nekaj tiste obmorske svežine in razprostranosti, ki jo pri nas dostikrat tako iščemo. V soboto zvečer je dosegel sveški slikarski teden višek z rastavo „pridelanin“ del v Adamovi dvorani. Predsednik „Kočne“, dr. Janko

Št. Jakob

Pretekli teden smo čestitali sestri Regini Tolmajer k srebrnemu jubileju redovništva. Isti jubilej praznujeta v Št. Jakobu v Rožu ravnateljica Strokovne šole za ženske poklice sestra Karmela Kelih ter sestra Serafina Roblek. Obema zaslužnima slavljenkama želimo vse najboljše, predvsem pa obilo božjega blagoslova ter tudi še v naprej mnogo veselja pri njunem odgovornem delu.

IŠČEMO za takojšnji vstop
snažilko za Modestov dom.
Prijave so možne pri družbi sv.
Mohorja: tel. 0 42 22/56 5 15-23

IŠČEM kmetijo na južnem Koroškem v zakup (Pacht) ali dosmrtno rento (Leibrente).
Tel.: (0 42 54) 28 53.

IŠČEM stanovanje v okolici Beljaka ali v Rožu; velikost približno 70 m².
Telefon 0 42 42 / 29 3 47

KUPIM trda drva ali jih sam napravim. Javite se, prosim, pod telefonsko številko (0 42 22) 51 25 28-21.

Glasnik slovensko-koroške literature

„V Edinburghu, na Škotskem, so slovensko-angleško antologijo ‚Koroška slovenska poezija/Carinthian Slovenian Poetry‘ sprejeli s takim navdušenjem, da sem k trem načrtovanim bralnim večerom moral dodati še tri,“ je nekaj dni pred predstavitvijo antologije prevajalec Herbert Kuhner telefoniral na naše uredništvo.

Z leve: Andrej Kokot, Fabjan Hafner, Milka Hartman, Maja Haderlap, Janko Ferk in Jožica Čertov.

Ne vem, koliko ljudi je na Škotskem prišlo na razna branja, reči pa moram, da sem bil presečen nad velikim številom gostov in kulturnih zainteresirancev, ki so v četrtek, 6. septembra, doživi v celovškem Domu umetnikov predstavitev dvojezične antologije koroški javnosti.

Prišli so skoraj vsi pisatelji, zabobjeti v antologiji, prišla je konzulinja SFRJ Marija Škorjak, navzoč je bil Žarko Petan in veliko pesnikov in pisateljev, videli smo zakonstopnike slovenskih političnih in kulturnih organizacij, in v zelo lepem številu so bili zastopani časopisi in revije.

Duši antologije in pobudnika te predstavitve, Feliks J. Bister in prevajalec Herbert Kuhner sta suvereno vodila skozi literarno polje, ki sta ga predstavila javnosti.

Več let vzajemnega in trdega dela se skriva za tem dvojezičnim izborom. Sad je vreden vse pohvale in vsakega priznanja. Prav rad bi se vsaj za en stavek pomudil pri knjigi. Založila in natiskala je Mohorjeva tiskarna v Celovcu in napravila zares mojstrsko delo. Dokazala je, da se tudi na

tem nivoju črne tehnike nima razloga skrivati pod mernikom.

Štirinajst pesnikov je s 70 pesmimi zastopanih v antologiji. Feliks J. Bister je v uvodu dejal: „Dvojezično, angleško-slovensko gradivo omogoča širšemu krogu bralcev, da se srečava z družbenimi procesi in duhovnimi tokovi srednjeevropskega prostora, ki so ga od nekdaj odlikovali slovanski, romanski in germanski kulturni akcenti. Na etnično mešanem področju postane pesnik nekako avtomatično politični aktivist, ali se tega zaveda ali ne, ker s svojo književnostjo bistveno sooblikuje specifični zgodovinski trenutek. Dostikrat nastane pesem iz konflikta med skrbno varovano notranjostjo in nasilno javnostjo. Poleg tega, da vsak prevod odpravlja jezikovne ovire, utrdi izbrana koroška slovenska poezija tudi literarno prisotnost koroških Slovencev.“

Koroško-slovenska poezija, dolga leta vklejena v okove tradicionalistično okrnelega pojmovanja, si je ob notranjih in zunanjih pritiskih, s katerimi se mora narodna

skupnost dnevno tepsti, predrla pot v sproščeno in s tem tudi priznano literarno okolje. Feliks J. Bister je zato prav „mladjevcem“ (Boro Kostanek, Miško Maček in Niko Darle) priznal ta veliki podvig zloma teh okovov.

Na temeljih, ki so jih omenjeni pesniki položili, je poglajalo literarno seme, ki je s to antologijo šlo v klas in s tem prodrlo v mednarodno literarno dogajanje.

V antologiji so sledeči pesniki zastopani: Milka Hartman, Valentin Polanšek, Andrej Kokot, Gustav Januš, Erik Prunč, Karel Smolle, Stane Wakounig, France Merkač, Jani Oswald, Janko Ferk, Olga Vouk, Jožica Čertov, Maja Haderlap in Fabjan Hafner.

Akademski slikar Valentin Oman je k vsakemu pesniku naredil grafiko. Te grafike so bile razstavljene med predstavitvijo antologije v celovškem domu umetnikov.

Antologiji sta na pot napisala spremni besedi še Walter Nowotny in Michael Guttenbrunner, pozdravne telegrame pa so poslali generalni konzul dr. Georg Weiss in konzul Ciril Stern iz Ljubljane, Peter Paul Wipplinger z Dunaja in Johannes Lindner iz Blatograda. Naj bo ta antologija most v anglofonski prostor in ne samo tja, ter obenem glasnik o veličini in pestrosti slovenskokoroške literature.

Franc Wakounig

Vračali smo se domov srečni in duhovno bogatejši

Slovenski oktet je spet enkrat očaral naše ljubitelje pevske kulture. V začetku septembra smo lahko poslušali pevske mojstre iz Slovenije v železnokapelški farni cerkvi in v Marijini cerkvi v Podgorjah. Bogat spored je vseboval renesančne, baročne, pravoslavne liturgične in črnske duhovne pesmi, medtem ko se je Hubert Bergant predstavil kot virtuozni organist. Brez pretiravanja: nastopa okteta sta bila osrečujoče doživetje, iz srca pa prihaja naša želja, da bi lahko čim prej spet kaj takega doživeli.

Koncert v Železni Kapli je organiziral razgledani in uspešni kulturni delavec župnik Poldej Zunder, ki se resno trudi, da bi si naši ljudje osvojili višje kulturne dobrine. Odmev številnih poslušalcev tako v Železni Kapli kot v Podgorjah (v Podgorjah sta koncert privedli Krščanska kulturna zveza in celovška Katoliška prosveta) je tudi nazorno dokazal, da so naši ljudje pripravljeni (navdušeno) slediti zahtevnejšemu kulturnemu sporedu. Tokrat namreč niso bile v ospredju znane slovenske narodne, zlasti koroške pesmi, ki pri vedno več poslušalcih že povzročajo učinek prenasičenosti (Sättigungseffekt): dominirala so zahtevna dela slovenskih ter mednarodnih skladateljev, medtem ko so črnske pesmi še posebno močno navdušile.

S tem seveda ni rečeno, da znane slovenske pesmi, ki smo jih slišali na obeh koncertih, publike niso pritegnile. Nasprotno: kako zapoje Slovenski oktet npr. Försterjev „Večerni ave“, Gerbičev „Rožmarin“, Hajdrihovo „Adrijan-

sko morje“, Mirkovo „O kresu“, pa „Zagorske zvonove“ ter koroško „Pojdem v Rute“ — lahko bi jih nešteto krat poslušal, ne da bi se naveličal. Številni poslušalci — bilo jih je nad 500, med njimi tudi nekaj nemškogovorečih sodelavcev in turistov — so se lahko še bolj prepričali, kako bogate zaklade predstavlja slovenska pesem. Treba jih je samo primerno odkriti, in to je Slovenskemu oktetu v vsakem oziru uspelo.

Vsekakor sta bila oba koncerta prava duševna hrana. Sicer o „duševni hrani“ večkrat pišemo in govorimo, sploh če imamo opravka s kulturnimi dobrinami. Tako se je že tudi večkrat zgodilo, da smo iz nje naredili frazo, ki nikogar ne nasiti.

V Železno Kaplo in Podgorje smo šli želeč si „srčne poezije, ki smo je vsi lačni“ (Poldej Zunder). Domov smo se pa vsi vračali srečni in duhovno bogatejši.

Mojstri Slovenskega okteta, hvala Vam!

Janko Kulmesch

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.

Uredništvo: Jože Wakounig (glavni urednik), uredniki: Janko Kulmesch, Heidi Stingler in Franc Wakounig; Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Tisk: Mohorjeva/Hermagoras, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek,

naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: (0 42 22) 51 25 28. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22 30 23.

Letna naročnina: Avstrija: 210.— šil., Jugoslavija: 600.— din., ostalo inozemstvo: 350.— šil. (650.— šil. zračna pošta).

TV AVSTRIJA — 1. in 2. SPORED

1. SPORED

Petek, 14. septembra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Drugače kmetovati — 10.15 En dan v hotelu — 10.30 Naš šef je neka gospa — 12.00 Poročila iz inozemstva — 12.45 Orientacija — 13.15 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Don Kihot — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Derrick — 21.15 Modna revija — 21.20 Nesporazum na uradu — 22.05 Šport — 23.05 Poročila.

Sobota, 15. septembra:

9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Francoščina — 10.05 Ruščina — 10.35 Mož, ki dela orgle v St. Marienu — 12.00 Nočni studio — 13.05 Poročila — 15.00 Škoda, da si tako hudobna — 16.35 Živalski raji — 17.00 Poročila — 17.05 Kdo brklja z nami — 17.30 Flipper —

17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Heinz Conrads — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Šport — 20.15 Kviz držav: Avstrija — Madžarska — 21.45 Šport — 22.45 Dve nebeški hčerki — 23.45 Poročila

Nedelja, 16. septembra:

11.00 Šport — 12.00 Ura časnikarjev — 13.00 Vizualna izobrazba — 14.40 Strah gangsterjev — 16.20 Ena, dve ali tri — 17.05 Tao-tao — 17.30 Helmi — 17.35 Klub seniorjev — 18.30 Mi — 19.00, Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Šport — 20.15 Sacharow — 22.10 Moje orodje je beseda — 23.00 Nočni studio — 0.05 Poročila.

Ponedeljek, 17. septembra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Pogled v lonček — 10.00 Intarzije — 10.15 Raziskujemo vodo — 10.30 Škoda, da si tako hudobna — 12.00 Moje ime je Drops — 12.10 Moje orodje je beseda — 13.00 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des

17.30 Muppet-Show — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Svet živali — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport — 21.15 Ceste v San Franciscu — 22.05 Dokumentacije — 22.50 Poročila

Torek, 18. septembra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Kaj jemo danes? — 10.15 Kemija — 10.30 Bolnišnica ob robu mesta — 11.20 Šport — 12.15 Avstrija v sliki — 12.40 Šiling — 13.00 Avstrija danes — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Tudi šala mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Holmes & Yoyo — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Poročila iz tuzemstva — 21.15 Šport — 22.45 Zrcalne slike — 23.00 Poročila

Sreda, 19. septembra:

9.00 Poročila — 9.05 Tudi šala mora biti — 9.30 Francoščina — 10.00 Trdoglavček — 10.15 Strah gangsterjev — 12.10 Poročila iz tuzemstva — 13.00 Poročila —

17.00 Poročila — 17.05 Miška Emi — 17.30 Čebelica Maja — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pilsarna, pisarna — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Enkrat mora biti plačano — 21.30 100 let arberške železnice — 22.30 Šport — 23.15 Poročila.

OBIŠČITE NAS!**blažej center**

9150 Pliberk, ☎ (0 42 35) 2194

Četrtek, 20. septembra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Batika — 10.15 Slika in glasba — 10.30 Key Largo — 12.05 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Vagabund — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosim k mizi — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Hitro srečanje — 21.55 Alexander Sinowjew — 22.40 Poročila.

2. SPORED

Petek, 14. septembra:

17.30 Vizualna izobrazba — 18.00 V križu je upanje — 19.15 ARS-elektronika — 19.30 Poročila — 20.15 Dežela gora — 21.15 Poročila in politika v petkih — 22.05 The october man — 23.35 Poročila.

Sobota, 15. septembra:

15.00 Politika v petkih — 15.35 Dvakrat sedem — 16.00 Tirolska — 17.00 Proti vetru — 17.45 Kdo me hoče? — 18.00 Tedenski pregled — 18.25 Nogomet — 19.00 Trailer — 19.30 Poročila — 20.00 Znanje aktualno — 20.15 Adriano Celentano — 21.15 Apropos film — 22.00 Poročila — 22.05 Vprašanja kristjana — 22.10 Cheyenne — 0.20 Poročila.

Nedelja, 16. septembra:

9.00 Matineja — 9.45 Cindy — 16.00 Športni popoldan — 17.00 Spoznate melodijo? — 21.50 Poročila — 21.55 Šport — 22.15 Bogat in reven — 23.00 Majhna nočna glasba — 23.55 Poročila.

Ponedeljek, 17. septembra:

17.30 Začelo se je pred dvema milijonoma let — 18.00 Avstrija

v sliki — 18.30 Družina Waltons — 19.30 Poročila — 20.15 Bolnica ob robu mesta — 21.15 Poročila — 21.45 Šiling — 22.00 Brigitte Bardot: Boulevard du Rum — 0.05 Poročila.

Torek, 18. septembra:

17.30 Orientacija — 18.00 Avstrija danes — 18.30 Družina Waltons — 19.30 Poročila — 20.15 Dallas — 21.00 Zasmehovalci — 21.15 Poročila — 21.45 Klub 2.

Sreda, 19. septembra:

17.30 Dežela in ljudje — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Družina Waltons — 19.30 Poročila — 20.15 Brigitte Bardot: Kakor je — 21.10 Novo v kinu — 21.15 Poročila — 21.45 Kulturni žurnal — 22.30 Umetnine — 0.00 Poročila.

Četrtek, 20. septembra:

17.30 Šolska oddaja — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Družina Waltons — 19.30 Poročila — 20.15 Kabaret — Kabaret — 21.15 Poročila — 21.45 Kavarna Central.

PRIPOROČAMO VAM SLEDEČA FILMA TEDNA

Avstrijska TV 1, petek, 14. sept. 1984, ob 22.05 uri

Somrak

Inženir Jim Ackland vzame nekoga dne hčerko znanca s seboj v mesto, da bi ji kupil igrače. V prometni nesreči pa otrok umre, sam pa odnese hude poškodbe na glavi. Otrokova smrt pa kot težka mora leži na njegovi duši in zato misli celo na samomor.

Avstrijska TV 1, nedelja, 16. sept., ob 20.15 uri

Saharov

Film prikazuje življenje nobelovca Saharova od njegovega 60. leta do trenutka pregnanstva v Gorkij. Film pričanja tedaj, ko je slavni atomski fizik in najbolj odkrivan znanstvenik Sovjetske zveze začel dvomiti v režim in pride med mlinske kamne sistema.

• Kotmara vas

VESELICA GORJANCEV
Priseditelj: SPD „Gorjanci“ v Kotmari vasi
Čas: sobota, 22. 9., ob 20. uri
Kraj: pri Puschniku v Šentkandolfu. Za ples igrajo „Fantje iz Podjune“ — Srečolov

RADIČELOVEC

Slovenske oddaje

Sobota, 15. septembra:

09.00—09.55 Voščila.

Nedelja, 16. septembra:

07.05—07.35 Duhovni nagovori — Voščila.

Ponedeljek, 17. sept.:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Koroški zbori.

Torek, 18. septembra:

09.30—10.00 Domača zabavna glasba.

14.10—15.00 Koroški obzornik — Rdeče-rumeno-zeleno.

TV LJUBLJANA — 1. in 2. SPORED

1. SPORED

Petek, 14. septembra:

17.20 Poročila — 17.25 Čez tri gore: Boštjanski fantje — 17.50 Jack Holborn — 18.25 Obzornik ljubljanskega območja — 18.40 Posvetovanje s Cambridgeon — 19.30 TVD — 20.00 Kondorjev let — 21.00 Ne prezrite — 21.15 Proti vetru — 22.10 TVD II — 22.25 Blanche.

Sobota, 15. septembra:

8.00 Poročila — 8.50 Ciciban, dober dan — 8.20 Jeklenec — 8.45 Zgodbe iz Nepričave — 9.15 Skrivnostni svet Arthurja Clarka — 9.40 Tunizijski utrinki — 10.05 Veliki diktator umetnosti — 11.00 Poročila — 17.55 Poročila — 18.00 Ženska za pultom — 18.50 Čudeži narave — 19.30 TVD — 20.00 Vesela jesen — 21.35 Zrcalo tedna — 21.55 Rumeno nebo — 23.30 Poročila.

Nedelja, 16. septembra:

9.30 Poročila — 9.35 Živ jav — 10.20 Jack Holborn — 10.45 Preveznost in pristranost — 11.40 625 — 12.00 Ljudje in zemlja — 13.00 Poročila — 15.45 Mostovi — 16.20 Zabavno glasbena oddaja — 17.35 Potujoči kino — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 20.00 Balkan ekspres — 21.00 Športni pregled — 21.30 Pajčevina na strehi sveta — 22.00 Poročila.

Ponedeljek, 17. septembra:

8.50 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 17.20 Poročila — 17.25 Smogovci — 17.55 Varčevanje — 18.45 Zdravo, mladi — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD I — 20.00 Bogomolka — 22.00 Spoznano — neznano — 23.00 TVD II.

Torek, 18. septembra:

9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 17.35 Poročila — 17.40 Jeklenec — 17.55 Morje — 18.25 Koroški obzornik — 18.40 Pustolovščina — 19.24 TV in radio no-

coj — 19.30 TVD I — 20.00 Citadela — 21.00 Aktualno — 22.00 TVD II.

Sreda, 19. septembra:

8.45 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 17.50 Poročila — 17.55 Pedenžep — 18.25 Pomurski obzornik — 18.40 Mozaik kratkega filma — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD I — 20.00 Filmska delavnica ob ameriškem filmu — 22.40 TVD II.

Četrtek, 20. septembra:

8.50 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 17.50 Poročila — 17.55 Trappollo HH 33 — 18.25 Posavski obzornik — 18.40 Obramba in samozaščita — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD I — 20.00 Tednik — 21.05 Martin Luther — 22.35 TVD II.

Petek, 21. septembra:

8.50 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 17.15 Poročila — 17.20 Rock portret — 17.50 Jack Holborn —

18.25 Obzornik ljubljanskega območja — 18.40 Znanstveno tehnični film — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD I — 20.00 Človekovi možgani — 20.55 Ne prezrite — 21.10 Proti vetru — 22.00 TVD II — 22.15 Sredina sveta.

Sobota, 22. septembra:

8.00 Poročila — 8.05 Pedenžep — 8.35 Jeklenec — 8.50 Smogovci — 9.20 Pustolovščina — 9.50 Skrivnostni svet Arthurja Clarka — 10.20 Človekovi možgani — 11.10 Poročila — 17.50 Poročila — 17.55 Sultan Murat — 18.45 Čudeži narave — 19.24 TV in radio nocoj — 19.30 TVD — 20.00 Rusi prihajajo — 22.05 Zrcalo tedna — 22.25 Globoka reka — 22.55 Poročila.

2. SPORED

Petek, 14. septembra:

17.25 TVD — 17.45 Avtogrami — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Koncert jugoslovanskih opernih prvakov — 20.45 Zagrebška panorama — 21.15 Vidiki — 21.50 Film Jamesa Cagneya: Oklahoma Kid.

Sobota, 15. septembra:

15.25 Mož iz Lamarynja — 17.05 Otroška predstava — 18.05 Retrospektiva A. Djordjevića — 19.00 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Ulični pevci — 20.30 Franjo Krežma, skladatelj in violinist — 21.15 Poročila — 21.35 Športna sobota — 22.50 TV Galerija.

Nedelja, 16. septembra:

15.35 Na štirih kolesih — 15.50 Glasbeno popoldne — 17.30 PJ v boku — Radnički : Slavija — 18.30 Atletski dvoboj Jugoslavija : Velika Britanija — 19.30 TVD — 20.00 Svet v letih 1900—1939 — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Citadela — 22.00 Neobvezno.

Ponedeljek, 17. septembra:

17.25 TVD — 17.45 Zgodbe bosansko-hercegovskih pisate-

ljev — 18.00 Pripovedke narodov in narodnosti — 18.15 Srbi brez nepismenosti 1985 — 18.45 Glasbeni album — 19.00 Telesport — 19.30 TVD — 20.00 Znanost in mi — 20.50 Zagrebška panorama — 21.10 Dinastija — 22.00 Mali veliki svet.

Torek, 18. septembra:

17.25 TVD — 17.45 Mali svet — 18.15 Čas knjige — 18.45 Gledalec-urednik — 19.30 TVD — 20.00 Narodna glasba — 20.45 Zrebanje lota — 20.50 Čas podvigo — 21.35 Zagrebška panorama — 21.50 Glasba, poezija, blues — 22.35 Kronika bitfe.

Sreda, 19. septembra:

17.25 TVD — 17.45 Otroška drama — 18.15 Zaščiten narava — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Športna sreda — 22.20 TVD.

Četrtek, 20. septembra:

17.25 TVD — 17.45 Zajec s petimi nogami — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Goli z evropskih nogometnih igrišč — 19.30 TVD — 20.00 Umetniški večer — 22.30 Zagrebška panorama.

Zadruga Škofiče

Pridite — pri nas lahko kupujete zelo ugodno!

PRIREDITVE

● **Kapla ob Dravi**

MLADINSKI KULTURNI FESTIVAL — mladina sreča umetnike — umetniki srečajo mladino
Prireditelj: Krščanska kulturna zveza in Katoliška mladina
Čas: nedelja, 7. oktobra 1984, ob 14. uri
Kraj: na skednju v Kapli ob Dravi

● **Velikovec**

POHOD NA OBIR
Prireditelj: Prosvetno društvo Velikovec
Odhod: nedelja, 23. 9. 1984, ob 7.30 uri (z osebnimi avtomobili)
Zbirališče: parkirni prostor pri Delovnem uradu (Arbeitsamt) v Velikovcu
 Nedeljska maša na Obirskem — nato nadaljevanje do Kapeške koče. Od tam peš na vrh Obirja.

● **Št. Primož**

Redni občni zbor Zveze slovenskih izseljencev in DRUŽABNO SREČANJE
Prireditelj: Zveza slovenskih izseljencev
Čas: nedelja, 23. 9. 1984 s pričetkom ob 14. uri
Kraj: kulturni dom „Danica“ v Št. Primožu
 Prireditve bodo obogatili domači prosvetaši s svojim kulturnim sporedom.
 Poskrbimo, da bo **DAN IZSELJENCEV**, ki je postal tradicionalno srečanje bivših pregnancev, tudi letos prepričljiva manifestacija našega priznavanja in naše zvestobe tistim vrednotam, za katere smo bili v najtežji dobi naše narodne zgodovine pripravljeni doprinesati velike žrtve. Zato vsi na srečanje — bivši izseljenci z družinami, prijatelji in znanci.

● **Celovec**

Pevke in pevci, pozor!
Pevski zbor Jakob Petelin-Gallus bo jeseni zopet začel z rednimi vajami. Vse pevke in vsi pevci ste vabljeni, da pridete v četrtek, 20. 9. 1984, ob 19.30 uri na vaje v novi Modestov dom, Dr.-Richard-Canavalgasse 114, Celovec.

Rozalsko žeganje

v nedeljo, 16. septembra 1984
 sv. maše bodo ob 8.00, 9.00, 10.00, in 11.00 uri!
VSI PRISRČNO VABLJENI!

● **Dobrla vas****DRUŠTVENI IZLET**

Prireditelj: SPD „Srce“ v Dobrli vasi
Čas: od sobote, 22. septembra, do nedelje, 23. septembra 1984
Proga: Dobrla vas — ogled mesta Zagreb — Marija Bistrica — Karlovac — Plitviška jezera (prenočišče in zajtrk)
domovgrede: ali ob obali preko Senja — Rijeke in Ljubljane, ali pa na Karlovac — Novo mesto — Ljubljana.
Cena: šil. 500.— (vključno polpenzion in kosilo), vožnja.
 Društveniki (pevci, igralci in odborniki plačajo le polovico) torej šil. 250.—
Vodi: mag. Lojze Pušenjak, Celovec

KNJIŽNICA SPD „SRCE“

je odprta
ob nedeljah: od 9.30 ure do 10.30 ure
ob sobotah: od 9. do 11. ure
med tednom: od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure (pri Posojilnici v Dobrli vasi)
 Društvo „SRCE“ poziva vse starše iz naše okolice, da bi se v čim večji meri posluževali naših knjig in da bi tudi svojim otrokom prebirali slovenske knjige.

● **Tinje****SEMINAR O ARHITEKTURI IN LJUDSKI GLASBI NA KOROŠKEM**

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza — oddelek za etnologijo
Čas: sobota, 6. in nedelja, 7. oktobra 1984
Kraj: Dom prosvete v Tinjah
SPORED:

Sobota, 6. oktober 1984:
 od 10. do 13. ure: Predavanja Prof. dr. Tone Cevc: Čemu raziskujemo narodopisci stavbe? Prof. Majda Fister: Dosedanje raziskave stavbarstva na Koroškem
 Prof. Peter Fister: Razvoj stavbarstva na narodnostno mešanem delu južne Koroške. Prikaz vzorca dokumentacije arhitekture (fotografska, tehnična in etnološka dokumentacija).
 Dr. Ludvik Druml: Ogled razstave: „Arhitektura na Zilji“, ki jo je pripravil v okviru Slovenskega prosvetnega društva „Zilja“ v Bistrici na Zilji
 13. uri: Kosilo
 15. uri: Razgovor ob ogledu arhitekture v okolici Šmarjete pri Velikovcu
Nedelja, 7. oktober 1984:
 od 10. do 12.30 ure: Predavanja Dr. Zmaga Kumer in Julijan Strajnar (sekcija za glasbeno narodopisje SAZU, Ljubljana:

„Ljudska glasba — Spremljevalka vsakdanjega in prazničnega življenja

Bertej Logar: Predstavitve glasbeno-etnološkega oddelka pri Krščanski kulturni zvezi

12.30 uri: Kosilo
14.30 do 17. ure: Snemanje ljudskih pevcev — snematelja: dr. Zmaga Kumer in Julijan Strajnar

● **Dom v Tinjah**

Od sobote, 15. 9., ob 9. uri do nedelje, 16. 9., 17. ure
DUHOVNE VAJE V DUHU SV. FRANCA SALEŠKEGA, nem.
Vodi: P. Gottfried Prinz OSFS

V soboto, 15. septembra od 20.30 ure do 22. ure
MOLITVENA SKUPINA — Vodi: kpl. Janez Tratar
 Človek trpi mnogokrat zaradi notranje stiske in zunanega nereda samo zato, ker je najvažnejše prej opustil: da bi se v molitvi z Bogom pogovoril. Kdor želi v skupni molitvi iskati osebno pot k Bogu, odprtost za bližnjega in voljo Očeta v osebni življenju, ima ponudbo molitvene skupine in sicer vsako soboto od 20.30 do 22. ure

Od nedelje, 16. 9., ob 15. uri do sobote, 22. 9., ob 13. uri
DOPUSTNIŠKI DNEVI ZA STAREJŠE LJUDI — nemško
Vodi: Gertraude Langer, Kriva Vrba

Od ponedeljka, 17. 9., ob 9. uri do petka, 21. 9., ob 13. uri
TEČAJ ZA TAJNICE IN TAJNIKE V PISARNAH, 1. del
 Poklicno izpopolnjevanje je nujno potrebno in zaželeno. Hitri razvoj zahteva stalno nadaljnje izobraževanje. Zato Vam/Tebi nudimo tečaj za tajnice in za tajnike v pisarni, ki vsebuje del tistega znanja, ki Vam/Ti bo pomagalo izboljšati kvaliteto pisarniškega dela in premagovati probleme, ki nastajajo pri delu.
Vodja tečaja: dv. sv. dr. Pavel Apovnik

GALERIJA TINJE: Razstava del prof. Heinza Mösenederja

Od petka, 21. 9. do sobote, 29. 9. 1984
ROMARSKO POTOVANJE NA MONTSERAT, V LURD IN LA SALETTE
Vodi: g. žpk. Valentin Gotthardt

Dr. Anton Koren prvak DSG v tenisu

Poslovodja Mohorjeve in znani vrhunski koroški namiznoteniški igralec dr. Anton Koren je bil pretekli teden uspešen v drugi panogi. Na letošnjem teniškem prvenstvu DSG je osvojil prvo mesto in s tem dokazal, da ne šteje samo pri namiznem tenisu med najboljšie. Pri ženskah je zmagala Irmtraud Kanduth. Dr. Korenu k temu novemu uspehu iskreno čestitamo.

Podjunski derbi**ASKÖ ŠMIHEL DOBRLA VAS**

v nedeljo, 16. septembra 1984, ob 16.00 uri

Pridite in podprite vaše moštvo na tem derbiju!

Naraščaj SAK

DSG Borovlje mlad.: SAK mlad. 0:5
 DSG Borovlje šol. : SAK šol. 0:3
 SCA Št. Vid pionirji :
 SAK pionirji 5:1

Opazili smo...

... da Manfred Luschnig baje še sploh ni prišel s pliberškega jormaka. Prijatelji odličnega nogometaša pravijo, da SAK lahko računa z njim šele, ko bodo pospravili vse čotore.

... da je Andrej Herman alias Hobre preteklo nedeljo po dolgem zopet dobil rdeči karton. Po napadu brez žoge na nasprotnika je le stranski sodnik zapazil prekršek — škoda, ravno proti Dobrli vasi je hotel pokazati, kje imajo igralci trde kosti.

... da je navijač SAK Jože Šaši preživel pred štirinajstimi dnevi izredno zanimivo nedeljo. Poleg tekme SAK, ki jo je zasledoval za plotom, si je ogledal tudi Air-show 84, ki se je ravno odvijala nad Celovcem.

Šmihelčani z zmago odvrnili krizo

Marko Krištof je z dvema goloma rešil Šmihel pred porazom.

Po dveh porazih končno zopet zmaga Šmihela. Po odlični taktični igri so slavili srečni zmago, čeprav je manjkala vrsta standardnih igralcev. Bo šlo v Šmihelu po tej zmagi zopet uspešno naprej?

Liebenfels — ASKÖ Šmihel
1:3 (0:1)

Postava: Guetz 3, Andrej 3, Šuler 4, Lopinsky 4, H. Krausler 4, K. Berchtold 3, W. Berchtold 3, E. Britzmann 3 (60. V. Britzman 3), Mijatović 4, (88. Pajenk 0), Blažej 4, Krištof 4;

Liebenfels: 100 gledalcev
Sodnik: Tscherner (poprečen)
Strelci: Dorfer (55. min.) oz. Mijatović (82. min) in Krištof (38. in 90. min.)
Izključen: Andrej Herman (napad na nasprotnika)

Domačini so bili pred tekmo zmage precej gotovi, saj so v pogovoru z Našim tednikom govorili še o lahkem nasprotniku, ki jim bo pustil točke. Toda tekma je zo-

pet enkrat pokazala, da nasprotnika nikoli ne smeš podcenjevati.

Šmihelčani so bili v prvem polčasu boljši. Po podaji Lopinskega je Marko Krištof dal v 38. minuti svoj prvi gol v tej tekmi. Po tem голу so prevzeli domačini iniciativno v igri in so predvsem v drugem polčasu z vso silo napadali na vrata vratarja Guetza. V 55. minuti jim je potem uspelo izenačiti. Naposled so se domačinom vrstile možnosti, toda gole naj bi dali Šmihelčani. V dveh hitrih protinapadih so dali dva gola in s tem jasno zmagali tekmo. V 88. minuti je bil Krištof vrhu tega še sam pred vratarjem, a žoge ni spravil v

mrežo. Tekma je bila zelo hitra in trda, sodnik Tscherner je imel polne roke dela. V 70. min. je bil izključen Andrej Herman, ker je brez žoge napadel nasprotnika. Le z desetimi igralci se so Šmihelčani zadnjih dvajset minut hrabro borili in srečno, toda zaslužno odnesli zmago.

Moštvo pod 23 je zopet zgubilo. Proti Liebenfelsu so podlegli 0:1. Po šestih tekmah je Šmihel še vedno brez točke in je na zadnjem mestu. Iz informiranih krogov je slišati, da so dnevi trenerja Lojzeta Kužnika že šteti.

Globasnica: kdo dela postavo — sekcijski vodja ali trener?

Globasnica — Grabštanj 6:1 (2:1)

Postava: Maček 4, Hutter 4, Medvoz 5, Fera 4, Kowatsch 4, Gallo 5, Dlopst 5, Vauče (60. min. Sadjak 4), Wölbl 5, Schatz 4, Beliš 4;
Sodnik: Schatz (dober)
Strelci: Surtsch oz. Wölbl (15., 55. in 65. min.), Dlopst (10. min.), Gallo (52. min) in Sadjak (75. min.)

Globašani so tokrat doma zopet odlično zaigrali in zaslužno zmagali. Zmaga bi lahko izpadla še višje. Grabštanj je bil enostavno preslab, da bi resno ogrožal domačine. Kljub zmagi je v klubu nekaj težav. Sekcijski bodja Miklau, ki je bil kriv izgubljenosti točke na Rudi, ker ni pravočasno prijavil Beliša, je zopet poskrbel za razburjenje v moštvu. Mladega napadalca Petka je postavil v moštvo pod 23 in ga nato kljub obljubi ni več akceptiral za prvo moštvo. Zanimivo je, da pri Globasnici odlo-

ča sekcijski vodja, kdo bo in kdo ne bo igral. Torej zakaj potrebujejo še trenerja, saj odloča Miklau o vseh vprašanih?

Kljub tretjemu porazu ni krize

Železna Kapla : Sinča vas 1:3 (0:0)

- Čeprav je Železna Kapla v soboto zgubila že tretjo tekmo, je v klubu in moštvu še vse v najboljšem redu. Vsi se že pripravljajo na veliki derbi v nedeljo proti Žitari vasi, ki je trenutno v odlični formi. Kljub temu pa Kapelčani na tihem računajo vsaj s točko, če ne z zmago.

Kljub tretjemu porazu ni krize

Bilčovs — Oberglan 4:1 (3:1)

Postava: Schaubig 4, Schellander 3, Maierhofer 3, Sablatnik 3, Kuess 4, Tumer 3, Stangl 4, Ogris 3, Ramusch 3, Hobel 4, (46. min. Glantschnig 3)

Bilčovs, 150 gledalcev
Sodnik: Janosch (poprečen)
Strelci: Hobel (2), Kuess, Partl oz. Eberhard

Letos so Bilčovščani prvič igrali, kot so to od njih pričakovali gledalci. Igralci so se borili od prve minute naprej in do polčasa vodili že 3:1. V drugi polovici zaradi poškodbe ni mogel več nastopiti Partl, tako da je bil Sigi Hobel v napadu sam. Kljub temu pa so Bilčovščani dali še četrti gol in si s tem zagotovili drugo zmago v tem prvenstvu. Čeprav Bilčovs še ni dosegel pričakovanih točk, so trenutno vsi zadovoljni. Mlado moštvo igra zelo dosledno in se stopnjuje od tekme do tekme.

Naš tip tedna

Kaplan Stanko Olip (31)

Stanko Olip je nedvomno nogometar, ki je šel v zgodovino slovenskega nogometa. On je namreč 1970 dal prvi gol za SAK. Nekaj let pozneje, ko so v Selah ustanovili nogometni klub, je tudi tam dal prvi gol. Stanko Olip je danes kaplan v Šmihelu, kjer seveda navija tudi za domače moštvo. Na prvem mestu pa so slejkoprej še vedno Selani, za katere od časa do časa obuje tudi nogometne čevlje. V prostem času, kolikor ga kot dušni pastir pač ima, rad hodi na gore, se smuča, govori z ljudmi in pozorno spremlja koroški nogomet. Za to kolo nam je prerokoval sledeče izide:

Podliga

Št. Andraž — Sele	2 : 2
SAK — Žrelec	4 : 0
Šmihel — Dobrla vas	2 : 1
ASV — Liebenfels	3 : 1
Borovlje — Weitensfeld	1 : 0
Velikovec — St. Leonhard	3 : 2
KAC — Wolfsberg	1 : 1

1. razred

Šmarjeta — Globasnica	2 : 3
Eberstein — Bilčovs	1 : 2
Žitara vas — Želez. Kapla	2 : 2

Miha Kreutz je po hudi poškodbi odigral zopet odlično tekmo.

Tekme SAK

V nedeljo, 16. 9. 1984 ob 16.30
SAK I — Žrelec I
ob 15.15
Tekma šolarjev
ob 13.30
SAK pod 23 — Žrelec pod 23
na Košatovem igrišču!

Tekme Selanov

V soboto, 15. 9. 1984 ob 16.35
Št. Andraž I — Sele I
ob 14.15
Št. Andraž pod 23 —
Sele pod 23
v Št. Andražu!

Tekme Šmihela

V nedeljo, 16. 9. 1984 ob 16.00
Šmihel I — Dobrla vas I
ob 14.15
Šmihel pod 23 —
Dobrla vas pod 23
v Šmihelu!

Selani so pomagali SAK

DSG Sele - VST Velikovec 1:0 (1:0)

Postava: Užnik 4, Jakopič 4, Vrhovec 4, A. Dovjak 4, Čertov 5, Fera 5, (80. min. F. Dovjak 0), Olip 5, Oraže 3, Hribernik 3, Travnik 3, Hobel 4;

Stadion pod Košuto, 400 gledalcev
Sodnik: Wulz (slab)
Strelec: Martin Hobel (10. min.)

Velikovčani so se vročih selskih tal od vsega začetka izredno bali. Selani so pa po odlični igri v Borovljah žareli od samozavesti. Že od začetka tekme so Selani napadali na gol odličnega vratarja Mallega, ki je bil najboljši Velikovčan. V 10. minuti je Martin Hobel odločil tekmo. Po strelu iz dvajsetih metrov je vratar le kratko odbil žogo in Martin Hobel je kot v starih časih pri SAK možnost takoj izkoristil.

Naposled so se Selani zaprli v

Selani so proti Velikovcu dokazali, da so doma izredno močno moštvo, kateremu se ni treba bati prav nobenega nasprotnika. Velikovčani, ki so skupno s SAK vodili na lestvici, so podlegli izredno močnim Selanom 1 : 0, pri čemer bi lahko zmaga Selanov izpadla še znatno višje. Zmagoviti gol za Selane je dal Martin Hobel, ki je zopet v stari formi. Vratar Silvo Užnik je igral vso igro z izpahnjem prstom.

lastno polovico in z vso silo branili svoja vrata, kjer je vratar Užnik zaradi poškodbe branil le z eno roko. Selani so bili tudi uspešni. Velikovčanom vseh devetdeset minut ni uspelo niti enkrat streljati na vrata. Čeprav so Selani predvsem branili svoja vrata, so imeli vrsto odličnih možnosti za zadetke. V hitrih protinapadih sta napadalca Martin Hobel in Nanti Travnik imela vrsto dobrih priložnosti, toda velikovski vratar je odlično

branil. Selani so se tokrat izkazali predvsem v enotnosti in borbivosti. Igra je bila dosti bolj zrela, Selani so v najkrajšem času spoznali način igranja v podligi, ki se znatno razlikuje od tega v 1. razredu. To kolo igrajo Selani v Št. Andražu, ki je preteklo kolo zmagalo v Žrelcu in je zdaj v formi.

Moštvo pod 23 je izgubilo proti Velikovcu 2:3. Oba gola za Selane je dal Aleksander Čertov (dve enajstmetrovki).

Martin Hobel je zopet dal odločilni gol za Selane, ki stopnjujejo od tekme do tekme.

SAK dobil točko v Wolfsbergu

Proti Wolfsbergu, ki je pred sezono štel med velike favorite, je SAK preteklo kolo dosegel zasluženo točko. Pred tekmo položaj za trenerja vsekakor ni bil najenostavnejši. Manjkali so kar trije igralci, SAK je moral nastopiti s precej spremenjeno postavo. V drugi polovici je prišel Jagodič prvič v prvenstvu kot igralec na igrišče.

ATSV Wolfsberg — SAK 1:1 (1:1)

Postava: Naschenweng 3, Woschitz 2, Stern 4, Sadjak 3, Lampichler 3, Kreutz 3, Urban 3 (56. min. Jagodič 3), Polanšek 2, Ratajec 3, Jovičević 3, Velik (1-2);

Wolfsberg-Priel, 250 gledalcev
Sodnik: Koinig (je videl rešitev v rumenih kartonih/brez pregleda)
Strelci: Jovičević (8. min.) in Stückler 23. min.)

V Wolfsbergu so manjkali kar trije igralci. Raczinsky je moral delati, Zablatnik je bil poškodovan in Luschniga že ves teden nikjer ni bilo videti. Z novo postavo je SAK igral v prvih fazah igre zelo prizadevno in imel že v prvih minutah nekaj odličnih priložnosti. Že v 8. minuti je potem Mladen Jovičević, ki je tokrat igral nekoliko slabše od zadnjih tekem, z lepim golom povedel na 1:0 za SAK. Po vodstvu je SAK popustil, sredina s Polanškom je igrala površno in izgubila skoraj vse dvoboje. V napadu sta bila tokrat nekoliko manj aktivna legionarja Jovičević in Ratajec, Velik pa je skorajda popolnoma odpovedal. Le redkokdaj mu je kakšna akcija uspela. V 23. minuti so se vse te pomanjkljivosti maščevale. Trenutno najboljši strelec v podligi Stückler je dobil presenetljivo dvoboj s Sadjakom in iz petih metrov izenačil. V drugi polovici so domačini prevzeli komando in bili drugemu голу že zelo blizu. Dvakrat žoga le za las ni šla v gol, dvakrat je rešila prečka. Šele ko je trener Jagodič sam prišel na

igrišče se je igra SAK zopet bolj razvila. SAK je bil zadnjih trideset minut za odtenek boljša ekipa, za zmagoviti gol pa ni zadostovalo.

Trener SAK Alojz Jagodič po tekmi:

„Ker so že pred tekmo manjkali trije igralci in ker sta slabo igrala Polanšek in Velik, smo imeli pravzaprav kar pet izpadov. Izpad Raczinskega se je bolj opazil, kot sem pravzaprav pričakoval. V Wolfsbergu sem šele videl, kaj on pomeni za naše moštvo. S točko sem zadovoljen, ker od vsega začetka nisem več pričakoval. Če bomo šli po tej poti naprej, bomo gotovo jesenski prvak.“

Moštvo pod 23 je proti Wolfsbergu kljub dobri igri podleglo 1:3. Wolfsberg je po tej zmagi še vedno brez poraza in je dobilo šele dva gola. Gol za SAK je dal Jože Gregorič.

Legionar Mladen Jovičević je ravno dal gol za SAK. Na žalost je ostalo tokrat le pri enem zadetku, toda proti Žrelcu naj bi navijači zopet videli vrsto golov.

Podliga vzhod

1. SAK	6	4	2	0	15:3	10
2. Weitensfeld	6	4	2	0	11:6	10
3. ASV	6	4	1	1	10:5	9
4. Velikovec	6	3	2	1	12:5	8
5. St. Leonhard	6	2	2	2	15:12	6
6. Šmihel	6	3	0	3	11:10	6
7. Sele	6	2	2	2	8:7	6
8. Žrelec	6	2	1	3	4:7	5
9. Št. Andraž	6	2	1	3	8:12	5
10. Dobrla vas	6	1	3	2	6:10	5
11. Borovlje	6	1	3	2	7:13	5
12. Wolfsberg	6	1	2	3	12:12	4
13. KAC	6	0	3	3	7:15	3
14. Liebenfels	6	0	2	4	6:15	2

Izidi 6. kola

DSG Sele — Velikov. 1:0 (1:0)
Wolfsberg — SAK 1:1 (1:1)
Liebenf. — Šmihel 1:3 (0:1)
Dobrla vas — KAC 1:1 (1:1)
Žrelec — Št. Andraž 0:1 (0:1)
St. Leonh. — Borovlje 2:2 (1:0)
Weitensf. — ASV. 2:1 (2:0)

NASLEDNJE KOLO:

● 7. kolo (15./16. 9.): Šmihel — Dobrla vas, ASV — Liebenfels, Borovlje — Weitensfeld, Velikovec — St. Leonhard, Št. Andraž — Sele, SAK — Žrelec, KAC — Wolfsberg

Strelci

6 golov: Stückler (Wolfsberg),
5 golov: Jelenko (Velikovec), Kummer (ASV)
4 gole: Polanšek (SAK), Krištof (Šmihel), Hobel (Sele), Bernhard (Weitensfeld)
3 gole: Velik, Jovičević (SAK)
2 gola: Vauče, Buchwald (Šmihel), Raczinsky, Ratajec (SAK), F. Dovjak (Sele)
1 gol: Šuler, Pajenk, Mijatović, (Šmihel), Luschnig (SAK), Fera, Oraže (Sele)